Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آوازتاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ӯзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ӮЗБЕКИСТОН

16 ноябри соли 2002. Шанбе № 89 (12831)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 16.30 имзо гардид.

Ба пахтакорон ва тамоми меҳнаткашони вилояти Самарқанд

Шумоён, самарқандиёни азизро, бо ғалабаи калони меҳнатӣ—иҷрои супориши солонаи шартномавӣ ва ба давлат фурӯхтани 250 ҳазор тонна пахта аз самими қалб муборакбод менамоям.

Дар асоси ин комёбӣ баҳодурони вилоят, ки бисёр чизро аз сар гузарондаанд, тавассути озмоишҳо обутоб ёфтаанд, тамоми соҳаҳоро хуб медонанду дар ин ҷодаҳо соҳибтаҷрибаанд, пеш аз ҳама нерӯи бемаҳдуди сарзамини Самарқанд, корҳои бунёдкоронаи деҳқонони меҳнатдӯсте муҷассам аст, ки тамоми қӯри дили худро ба замин бахшидаанд.

Ва комёбии мазкур равшан намоиш медиҳад, ки дар кишоварзӣ ба туфайли пеш гузоштани мақсадҳои мушаххас, ташкили дурусти меҳнат, оқилона ва босамар истифода бурдани тамоми имкониятҳо чӣ гуна натиҷаҳоро ба даст овардан мумкин аст.

Аз тарафи шумоён соли ҷорӣ бошарафона ба иҷро расондани ӯҳдадориҳои шартномавӣ на танҳо дар пахтакорӣ, балки дар бобати супурдани ғалла ҳамчун далолати он баррасӣ мекунам, ки ислоҳоти аграрӣ дар вилоят амиқ мегардад, пеш аз ҳама ҳисси муҳаббат ва хӯҷаинӣ нисбати замин—манбаи ҳаёт воло рафта , натиҷаҳои он пайваста баланд мегардаңду баҳри манфиатҳои Ватанамон хизмат мекунанд.

Муътамад ҳастам, ки меҳнаткашони фидокору боғайрати вилоят шӯҳрати қадимаи мактаби зироаткории самарқандиро эҳё мебахшанд ва ба корҳои амалии худ анъаноти ниёкони бузургамонро давом медиҳанд, ки кишвари мазкурро саросари ҷаҳон шӯҳратёр гардондаанд.

Шумоён, ҳамдиёрони азизамро, ба бошараф ба анҷом расондани соли кунуни мураккаб ба кишоварзӣ, бо ғалабаи меҳнатие бори дигар муборакбод мекунам, ки натиҷаи меҳнати зарбдорона ва ғайрату шуҷоат мебошад. Ба ҳамаатон тандурустӣ, бахту саодат, файзу барака ба хонадонатон, комёбиҳои нав ба навро дар саъю кӯшиши олиҷанобонаатон таманно дорам.

Ҳамеша амон бошед, мудом комёбиҳо ба шумо ёр гардад, азизонам!

Ислом КАРИМОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Фатҳи марра

Пахтакорони вилояти Самарқанд ба марраи мурод расиданд. Онҳо ба душвориҳои обу ҳавои соли кунунии кишоварзӣ нигоҳ накарда, аз ӯҳдаи қавли худ сарбаландона баромаданд. Ба анборҳои қабул беш аз 250000 тонна «тиллои сафед» супурда шуда, бо ҳамин фармоиши давлатӣ дар ин бобат пеш аз мӯҳлат ба иҷро расид. Аз ҳар гектар ба ҳисоби миёна 24 сентнерӣ ҳосил ба даст омад. Ва он натиҷаи меҳнати зарбдорона, ба кор бурдани таҷрибаи деҳқонӣ, роҳи васеи кушодан ба усулҳои нави ташкили меҳнат мебошад. Ҳаракати фермерӣ , иҷоракорӣ вусъат ёфт. Барои дар амал татбиқ кардани ислоҳоти иқтисодӣ дар деҳот диққату эътибори калон нигаронда шуд.

Имсол бори аввал ба таҷрибаи муфид даст зада шуд. Роҳбарияти вилоят ва шаҳри Каттақӯрғон қарор қабул кард, ки ба ихтиёри шаҳриён чор хоҷагии пахтакор вогузошта шавад. Ба ҳамин захираҳои деҳотиён ва шаҳриён муттаҳид гардид. Бо ҳамин васила корро меҳнаткашони ноҳияҳои Пастдарғам, Пайариқ, Самарқанд, Тайлоқ ва Ургут ба роҳ монданд.

Ҳарчанд чанд ноҳия дар бобати рӯёндани меваву сабзавот, ангур ва дигар маҳсулоти кишоварзӣ тахассусонида бошанд ҳам, дар соҳаи пахтакорӣ маҳорати худро озмуда, кам нашуданд. Онҳо ҳам аз пахта ҳосили фаровон бардоштанд ва ба туфайли аҳливу тифоқӣ онро сари вақт ҷамъ карда, ба анборҳои қабул супурданд.

Ба ғалабаи меҳнатии меҳнаткашони вилоят пахтакорони ноҳияи Пастдарғам саҳми калон гузоштанд. Онҳо аз ҳама бештар 38 ҳазор тонна пахта тайёр карданд. Меҳнаткашони ноҳияи Нарпай бошад, бо 31400, Оқдарё бо 19 ҳазор тоннаи худ саҳми муносиб гузоштанд.

Ҳанӯз дар саҳро ҳосил ҳаст ва аз ин рӯ ҷамъоварии он муташакклона гузаронда мешавад. Чунки пахтакорони вилоят ба ҷамъ овардани боз 10 ҳазор тонна ҳосил ва расондани ҳаҷми умумии «тиллои сафед»-ро ба 260 ҳазор тонна азму қарор кардаанд.

(Хабарнигори худамон).

Ба Аълоҳазрат, ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Аълоҳазрат,

Баъди бозгашт ба Ню-Йорк барои меҳмоннавозие, ки нисбати ман ва ҳайати вакилон ҳини сафари аввалин ҳамчун Сармуншӣ ба мамлакати Шумо дар рӯзҳои ба даст овардани даҳсолагии мустақилиатон, зоҳир гардид, миннатдории самимонаи худро баён мекунам.

Мулоқоти мо барои мубодилаи афкор оид ба масъалаҳое, ки ташвишу изтироби дуҷониба гардидаанд ва нисбати воқеаҳое, ки дар минтақа рух медиҳанд, имконияти калонро фароҳам овард. Аз тарафи Ӯзбекистон садоқатмандӣ ва ҷонибдории ғояҳои СММ-ро қайд кардан барои ман хеле хуш аст. Ба сифати давлати нав—узвияти Ӯзбекистон боиси фахру ифтихор нисбати ҳиссагузорӣ ва обрӯву эътибор дар корҳои Ташкилот мегардад. Дар ин бобат мӯътамад ҳастам, ки муносибатҳои СММ бо Ӯзбекистон минбаъд низ инкишоф меёбанд ва натиҷаҳои зарурӣро дар соҳаҳое мебахшанд, ки мо дар рафти сӯҳбатҳоямон муҳокима намудем. Аз он ҷумла, ҷонибдории Шуморо оиди ташаббусҳои СММ нисбати муколама дар бобати пешгирӣ кардани низои минтақавӣ, идораи захираҳои об ва мадади минбаъда оиди таъмини сулҳу салоҳ дар Афғонистон воло арзёбӣ мекунам. Агар сухан дар бораи ғояи Шумо оиди дар Тошканд созмон додани Маркази минтақавӣ оид ба назорат аз болои моддаҳои нашъамандӣ равад, гуфтаниам, ки ман ба раёсати СММ оид ба назорат аз болои моддаҳои нашъамандӣ ва пешгирӣ кардани ҷиноят супориш додам, ки ташаббуси Шуморо баррасӣ кунанд.

Пазироии аҷоибе, ки аз номи Шумо ороста шуд, яке аз лаҳзаҳои фаромушнопазири сафар гардид. Зебогии ин пазироӣ дар сӯҳбати самимона ва албатта, дар намоиши барномаи фарҳангӣ зоҳир гардид. Марҳамат карда, миннатдории алоҳидаи маро ба ҳунарвароне расонед, ки ҳини пазироӣ маҳорати худро намоиш доданд.

Дар хотима мехостам миннатдории алоҳидаи худро ба он баён созам, ки Шумо имконияти калонро ба НЭН, ҳайати вакилони мо ва оиди тамошои ҷойҳои таърихиву ба диққат сазовори Самарқанд ва Бухоро фароҳам овардед.

Аълоҳазрат, эҳтироми бузургамро нисбататон қабул фармоед.

Кофи АННАН,
Сармуншии СММ.
31 октябри соли 2002.

Қарори Кенгаши Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Дар бораи даъват кардани иҷлосияи даҳуми Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон даъвати дуввум

Кенгаши Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон **қарор мекунад:**

Иҷлосияи даҳуми Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон даъвати дуввум 12 декабри соли 2002 дар шаҳри Тошканд даъват карда шавад.

Раиси Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон
Э. Халилов.

Шаҳри Тошканд,
12 ноябри соли 2002

***

Ба баррасии иҷлосияи даҳуми Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон даровардани масъалаҳои зерин ба назар гирифта мешавад:

1. Дар хусуси лоиҳаи Буҷаи давлатии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон барои соли 2003.
2. Дар хусуси лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» (қироати якум).
3. Дар хусуси лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи Палатаи қонунгузории Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» (қироати якум).
4. Дар хусуси лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи вазифаҳои умумии ҳарбӣ ва хизмати ҳарбӣ» (таҳрири нав).
5. Дар хусуси лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи хизмат дар захираи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон».
6. Дар хусуси лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи тамоюлҳо ва кафолатҳои озодии ахбор» (қироати дуввум).
7. Дар хусуси лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи омори давлатӣ» (қироати дуввум).
8. Дар хусуси лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи муфлисӣ» (таҳрири нав)(қироати якум).
9. Дар хусуси лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи боигариҳои зеризаминӣ» (таҳрири нав) (қироати дуввум).
10. Дар хусуси лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи декларатсиякунии ҷамъи даромади солонаи шахсони ҷисмонӣ» (қироати якум).
11. Дар хусуси лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи мурочиати шаҳрвандон» (таҳрири нав) (қироати дуввум).
12. Дар хусуси даровардани тағйироту иловаҳо ба баъзе ҳуҷҷатҳои қонунгузории Ҷумҳурияти Ӯзбекистон.

ххх

Дар қатори ин масъалаҳо ба баррасии намояндагони халқ тақдим намудани дигар масъалаҳои ба ваколати Олий Маҷлис алоқаманд пешбинӣ шудааст.

Корхонаи муштараки ӯзбекистониву чехии «Пулсар» ба истеҳсоли пиво, оби маъданӣ ва нӯшокиҳои ташнагишикан тахассусонида шудааст.

Дар суратҳо: ронанда- экспедитори корхона **Р.Бочкарёв.**

2. Мудири мағозаи фирмагии корхона Г.Шершенева.

Аксбардор
В.ПОРТНОВ.

Якмоҳагии бехавфии сӯхтор

Бо амри Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон аз 15 ноябр дар саросари мамлакатамон «Якмоҳагии бехавфии сӯхтор» оғоз ёфт. Тадбири мазкур пеш аз ҳама барои таъмини бехавфӣ аз сӯхтор нигаронда шудааст. Дар давоми он чандин тадбирҳо ҷомаи амал мепӯшанд. Аз он ҷумла ба талабҳои зидди сӯхтор мувофиқ гардондани корхонаҳо, ташкилотҳо, муассисаҳои новобаста аз шакли моликият, бунёдҳои манзил, мустаҳкам кардани тадбирҳо оиди бехавфӣ аз сӯхтор дар обектҳои тоифаи ҷумҳурӣ ва муҳим дар назар дошта шудааст.Мувофиқи Амр дар назди Кенгаши вазирони Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон ва тамоми ҳокимиятҳои вилоятҳо созмон додани комиссияҳо оид ба ташкилу гузарондани якмоҳагӣ пешбинӣ гардидааст. Ба тадбир тамоми ташкилотҳое ҷалб гардидаанд, ки ба таъмини бехавфии сӯхтор дахлдоранд.

(ӮзА).

Дар Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Чӣ хеле ки пештар хабар дода будем, 12 декабр иҷлосияи даҳуми Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон даъвати дуюм кори худро сар мекунад. Ба ҳамин муносибат оид ба сари вақт тайёрӣ дидан ба иҷлосия ва бомуваффақият гузарондани вай гурӯҳи кории депутатӣ созмон дода шуд.

13 ноябр маҷлиси якуми гурӯҳи кории депутатӣ ба амал омад. Ба вай роҳбари гурӯҳ, ҷонишини раиси Олий Маҷлис Б. Бугров раисӣ кард.

Иштирокдорони маҷлис мувофиқи барномае, ки Президент Ислом Каримов дар иҷлосияи нӯҳуми Олий Маҷлис пешбарӣ намудааст, дар минбаъда амиқ гардондани дигаргунсозиҳои демократӣ ва ташаккулдиҳии асосҳои ҷамъияти шаҳрвандӣ дар Ӯзбекистон аҳамияти муҳим доштани иҷлосияи парлумони дар пешбударо алоҳида қайд намуданд. Ба ғайр аз ин иҷлосия дар рӯзҳое мегузарад, ки мамлакат даҳсолагии Конститутсияи Ӯзбекистони мустақилро, ки ба асоси ҳуқуқии ҳаёти ҷамъиятиву давлатӣ табдил ёфтааст, ҷашн мегирад. Ба ҳамин муносибат зарурати дар сатҳи баланди ҷамъиятию сиёсӣ, касбӣ ва ташкилию техникӣ гузарондани ҳамаи тадбирҳои тайёрӣ қайд шуд.

Ба мақсади ташкил кардани кори самарабахши гурӯҳи кории депутатӣ дар таркиби вай аз рӯи самтҳои мухталифи тайёрӣ ва гузарондани иҷлосияи навбатӣ се зергурӯҳ ташкил карда шуд.

Ба зергурӯҳ таҳти сарварии раиси Кумитаи қонунгузорӣ ва масъалаҳои судию ҳуқуқӣ Н. Исмоилов супурда шудааст, ки бо тайёр намудани таклифот аз рӯи рӯзномаи иҷлосияи даҳуми Олий Маҷлис, сари вақт ба намояндагони халқ расондани лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои қонунгузорӣ ва дигар ҳуҷҷатҷое, ки ба иҷлосия тақдим мегарданд, инчунин ҷамъбаст кардани дархосту мулоҳизаҳои расида машғул шаванд.

Зергурӯҳ, ки ба вай раиси Кумита оид ба масъалаҳои илм, таълим, фарҳанг ва варзиш Н. Ҷӯраев сарварӣ мекунад, дар воситаҳои ахбори оммавии мамлакат фаврӣ равшан намудани рафти тайёрӣ ва гузарондани иҷлосияи парлумонӣ, номнавискунии паёмнигорон, эътимоднокии низоми электронии овоздиҳии «Рада-Маҷлис»-ро дар зали маҷлиси парлумон таъмин мекунад.

Зергурӯҳ, ки сарвариашро раиси Кумита оид ба масъалаҳои ислоҳсозии иқтисодиёт ва тадбиргарӣ М. Умаралиев бар ӯҳда дорад, бо масъалаҳои ба меҳмонхонаҳо ҷойгир кардани намояндагони халқи омада, ташкил кардани хизматрасонӣ ба онҳо, ҷиҳати кори самарабахши онҳо дар иҷлосияи парлумонӣ машғул мешавад.

Дар маҷлис ба зарурати хушсифат тайёр кардани лоиҳаи қонунҳо, сари вақт ба намояндагони халқ равон кардани онҳо таъмини кори самарабахш оид ба омӯзиш ва ҳисобу китоби таклифоти дохилмешуда эътибори калон дода шуд. Инчунин зарурати дар воситаҳои ахбори оммавӣ васеъ ва муфассал равшан намудани рафти тайёрӣ ва кори иҷлосия, дар эҷоди қонунҳо фаъол иштирок кардани фраксияҳои партияҳои сиёсӣ таъкид шуд.

Намояндагони халқӣ дар маҷлиси гурӯҳи кории депутатҳо нутқ эрод намуда дар бораи корҳо оид ба лоиҳаҳои ҳуҷҷатҳои қонунгузорӣ, ахборот дода, ба пухта тайёрӣ дидан ба иҷлосияи навбатӣ ва бомуваффақият гузарондани вай тамоми қувваву ғайраташонро сафарбар намудан тайёр буданашонро изҳор карданд.

(ӮзА).

Натиҷаи даҳмоҳа чиро нишон дод?

Дар Бекобод маҷлиси Комиссияи ҷумҳурӣ оид ба назорат ва мутобиқсозии тайёркунӣ ва ба азнавкоркард супурдани оҳанпораҳо ва партовҳои маъданҳои сиёҳу ранга ба амал омада, дар он натиҷаҳои фаъолият дар давоми даҳ моҳи соли ҷории ҷамоаи Иттиҳодияи саҳҳомиву истеҳсолии «Ӯзметкомбинат» мавриди баррасӣ қарор гирифт, ки барои хоҷагии халқи мамлакат арматураи зарурии бинокорӣ мерасонад. Баробари ин рафти ба корхонаи мазкур супурдани ашёи хоми туфайлии маъданӣ муҳокима ёфт.

Дар маҷлиси комиссия сарварони вазоратҳо, идораҳо, ассотсиатсияҳо, мақомоти ҳудудии идора, ҳамчунин ташкилотҳое иштирок намуданд, ки бо ҷамъ овардану супурдани ашёи хоми туфайлии маъданӣ шуғл меварзанд.

Маҷлис таҳти сарпарастии Мушовири давлатии Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон, раиси комиссия И.Ҷӯрабеков гузашт.

Маъдангудозони бекободӣ супоришоти нақшавиро барзиёд ба иҷро мерасонанд. Дар иттиҳодия дар тӯли моҳҳои январ-октябр маҳсулоте тайёр гардид, ки барои бозори дохилаву беруна зарур асту он 54 миллиард сӯмро ташкил дод. Ба истеъмолгарон 351,5 ҳазор тонна маъдани тайёр ва прокати маъдан фиристода шуд. Барои эҳтиёти саноати кӯҳӣ ва маъдани кӯҳӣ сад ҳазор тонна маҳсулоти махсус ирсол гардид. Нерӯи содиротии корхона пайваста вусъат меёбад. Арзиши маҳсулоте, ки ба мизоҷони хориҷӣ фиристода шуд, 20 миллион доллари ИМА-ро ташкил дод.

Дар печи замонавии ҷоруми барқӣ, ки дар корхона сохтаву моҳи августи соли ҷорӣ ба истифода супурда шуд, корҳои озмоишӣ бомуваффақият давом доранд. Печи мазкур барои дар як вақт гудохтани сад тонна маъдан, дар давоми сол бошад, 500 ҳазор тонна маҳсулот қодир аст ва имконият медиҳад, ки дар давоми сол ҳаҷми тайёркунии маҳсулот ду баробар вусъат ёбад. Ва он дар навбати худ талабро ба ашёи хоми туфайлӣ зиёд мегардонад. Мутаассифона, корҳо оид ба тайёркунӣ ва супурдани ашёи хом дар ҷумҳурият ба сустӣ давом доранд. Нақшаи ба моҳи октябр муайянгардида иҷро нашуд. Аз бемасъулиятии сарварони як қатор ташкилотҳое, ки бо ин кор алоқаманд ҳастанд, ба маъдангудозон 7 ҳазор тонна ашёи хом расонда дода нашуд. Ва вазъи мазкур ба фаъолияти муназзами корхона таъсири манфӣ мерасонад. Ба ҳамин муносибат сарварони вазорату идораҳо, мақомоти ҳудудии идорае, ки бемасъулиятӣ зоҳир кардаанду имкониятҳои мавҷударо дар бобати ҷамъ овардану супурдани ашёи хоми туфайлӣ истифода набурдаанд, дар маҷлис ба зери тозиёнаи танқид гирифта шуданд.

Дар корхонаҳо ва ташкилотҳо таҷҳизот, техникаи кишоварзии корношоям ҷамъ омадаанд. Онҳоро ҷамъ овардан, ба ҷои таъинот фиристодан, бригадаҳои иловагии ҳисоби хоҷагиро, ки бо ин кор мунтазам шуғл меварзанд, созмон додан, аз ҷиҳати моддӣ рағбатноксозии онҳоро ба роҳ мондан лозим.

Дар маҷлиси комиссияи ҷумҳурӣ бори дигар зарурати тайёр кардан ва ба анзавкоркард супурдани оҳанпораву партовҳои маъданҳои сиёҳу ранга аз рӯи нақшаи пешакии қатъан таҳиягардида ба забон гирифта шуд. Баробари ин диққату эътибори зарурӣ ба бечуну чаро иҷро кардани супориши ҳукуматӣ оид ба тайёр кардан ва супурдани ашёи хоми туфайлӣ нигаронда шуд. Дар мамлакатамон захираҳои калони чунин ашёи хоми туфайлӣ мавҷуданд. Мутаассифона, аз лоқайдии ташкилотҳои дахлдор ҳодисаҳои кашондани ғайриқонунии он ба берун аз ҳудуди мамлакат рух медиҳад.

Тавсияҳои мушаххас оид ба фароҳам овардани захираи миёнаи ашёи хом ба корхона аз ҳисоби сарпур кардани ашёи хом дар моҳи ноябр, ки моҳи октябр супурда нашудаасту барои эҳтиёҷи иттиҳодия хеле зарур мебошад, ҳамчунин иҷрои супоришҳое дода шуданд, ки бо суръати баланд бахшидани ба имзо расондани шартномаҳои дар соли оянда расонда додани оҳанпора ва партовҳои маъданҳои сиёҳу ранга алоқаманд мебошанд.

Дар маҷлис ҳокими вилояти Тошканд У.Мирзоқулов иштирок намуд.

Н.Душаев,
мухбири ӮзА.

«Кишвари маҳбуб»

—таҳти ҳамин унвон дар Намоишгоҳи Марказии Фарҳангистони ҳунарҳои зебои Ӯзбекистон намоишгоҳи асарҳои мусаввири намангонӣ Пӯлодхон Ҷалолов дари худро боз намуд. Ҳини кушоиши он маросими мукофотонидани мусаввирон бо «Медали нукра» ва дипломи Фарҳангистон низ ба амал омад.

Ба ҳукми тамошогарон 120 асари санъати тасвирӣ пешкаш гардидааст. Дар асарҳои худ мусаввир «Наврӯз», «Суманак», «Тирамоҳи заррин», «Кишвари маҳбуб», «Аҷоиботи табиат», «Дурдонаҳои табиат» зебогӣ ва нотакрории кишвари маҳбуб ва анъаноти халқи ӯзбекро акс кунондааст.

Пӯлодхон Ҷалолов соли 1939 дар Намангон дида ба дунё кушода, солҳои 1957-1963 дар Омӯзишгоҳи ҳунарҳои зебои ба номи П.П.Бенков таҳсил кардааст. Солҳои 1963-1969 маҳорати худро сайқал дода, дар Донишкадаи театру ҳунарҳои зебои ба номи А.Островский аз омӯзгорони серталаб сабақ бардоштааст. Солҳои 70-ум дар Тошканду Фарғона ва Намангон чандин намоишгоҳи шахсии мусаввир ба амал омада, баҳои баланд гирифтааст.

Ҳоли ҳозир вай омӯзгор-мусаввири номдори Ӯзбекистон буда, дар омӯзишгоҳи ҳунарҳои зебои Намангон ба толибилмон сабақ медиҳад. Ва дар бисёр шаҳрҳои мамлакатамон мусаввирони сершумори номдор ӯро баркак устоди худ мешуморанд.

С.Қурбонов,
ОИ «Ҷаҳон».

Қарори Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Дар бораи тадбирҳои рағбатноксозии бо молҳои истеъмоли халқ пур кардани бозорҳо ва такмилдиҳии робитаи дутарафаи истеҳсолгарон ва ташкилотҳои савдо

Ба мақсади рағбатноксозии афзун гардондани истеҳсолот ва васеъ гардондани номгӯи молҳои истеъмоли халқии баландсифату ба рақобаттобовар, боз ҳам пурра бо онҳо фаровон гардондани бозори дохилии истеъмолӣ, инчунин такмилдиҳии механизми равобити дутарафаи байни корхонаҳо—истеҳсолгарон ва ташкилотҳои савдои ҷумҳурӣ Девони Вазирон қарор мекунад:

1. Муқаррар карда шавад, ки аз 1 январи соли 2003 то 31 декабри соли 2007:

корхонаҳое, ки молҳои истеъмолӣ истеҳсол мекунанд, андози даромад (фоида) оиди даромадҳои аз истеҳсоли молҳои истеъмолӣ бадаст овардаро аз рӯи андозае, ки нисбати ставкаи дар амалбуда 20 фоиз кам карда шудааст, мепардозанд;

корхонаҳое, ки молҳои бачагона истеҳсол мекунанд, андози даромад (фоида) оиди даромадҳои аз истеҳсоли молҳои бачагона ба даст овардаро аз рӯи андозаи 7 фоиза мепардозанд. Ҳангоми муайян намудани молҳои ба гурӯҳи бачагона тааллуқдошта, мувофиқи амри Девони Вазирон аз 14 июли соли 1999 рақами 327-ф ва Шарҳи феҳристи маҳсулоти саноатӣ, ки Департаменти давлатии омор аз 17 июли соли 1997 рақами 8-1/3-8 тасдиқ намудааст, амал кунанд;

микрофирмаҳо ва корхонаҳои хурд аз пули фурӯши аз истеҳсоли молҳои истеъмолӣ ба даст оварда аз рӯи андозаи дар амалбуда бо ставкаи 25 фоиз кам кардашуда андози ягона мепардозанд;

даромадҳои (фоидаҳо) корхонаҳои истеҳсолие, ки аз ҳисоби афзоиши ҳаҷми ҷисмонии истеҳсоли молҳои истеъмолӣ ба даст овардаанд, аз додани андози даромад (фоида) ва андози ягона озод карда мешаванд;

корхонаҳое, ки молҳои истеъмолии ғайриозуқаворӣ (ба ғайр аз маҳсулоти тамоку ва заргарӣ) истеҳсол мекунанд, аз ба буҷа додани андози аксизӣ ба шарти ба афзоиши истеҳсолот, васеъ гардондани номгӯ ва баланд бардоштани бароқобаттобоварии молҳои истеъмолии истеҳсолмешуда мувофиқи мақсад равон кардани маблағи озодмешуда, озод карда мешаванд;

ба корхонаҳое, ки молҳои истеъмолӣ истеҳсол мекунанд, ҳуқуқи мустақилона муайян намудани ҳаҷми аз ҳисоб баровардани ҳарсолаи маблағи амортизатсия, ба асос гирифтани мӯҳлати фоидаовари хидмати маблағи асосӣ дода шавад. Бо ин ҳаҷми солонаи маблағи амортизатсионӣ ба мақсади андозситонӣ набояд аз меъёрҳое, ки Кодекси андози Ҷумҳурияти Ӯзбекистон муқаррар намудааст, зиёд бошад;

хароҷотҳои корхонаҳо барои эълони молҳои истеъмолии истеҳсоли худӣ дар ҳаҷми пурра ҳангоми ҳисоби андози даромад (фоида) аз пойгоҳи андозситонӣ баровварда мешавад.

2. Муайян карда шавад, ки корхонаҳои ба истеҳсоли молҳои истеъмолӣ махсусонидашуда (дар онҳо микдори молҳои истеъмолӣ дар ҳаҷми умумии молҳои истеҳсолмешуда на камтар аз 60 фоизро ташкил медиҳад), дар солҳои 2003-2005:

пули гумрукӣ (ба ғайр аз боҷҳо барои расмигардонии гумрукӣ) аз рӯи воридоти ашёи хом, материалҳо ва маҳсулоти комплекткунандае, ки дар истеҳсолоти худӣ барои истеҳсоли молҳои истеъмолӣ истифода мешаванд, баъди расмигардонии гумрукӣ аз 60 рӯз нагузаронда, барои микрофирмаҳо ва корхонаҳои хурд бошад—аз 90 рӯз пардохта мешавад. Дар ин ҳолат ашёи хоми барои истеҳсоли молҳои истеъмолӣ овардамешуда дар асоси ҳиссагузорӣ (аз рӯи толлинг), аз додани пули гумрукӣ, ба ғайр аз боҷҳо барои расмигардонии гумрукӣ озод карда мешавад;

андози замин ба тартиби муқарраршуда аз рӯи ставкаҳои дар амалбуда, вале аз рӯи ставкаҳое, ки барои минтақаи миёнаи шаҳру шаҳракҳои дахлдор муайян шудаанд, пардохта мешавад;

андози амволро дар асоси пойгоҳи андозситоние, ки барои арзиши таҷҳизот ҷиҳати истеҳсоли молҳои истеъмолӣ кам карда шуда, аз ҳисоби вомҳое ба даст оварда шудааст, ки мӯҳлати пӯшондани ин вомҳо, вале аз 7 сол зиёд нест, мепардозанд;

фурӯши ҳатмии маблағи асъорӣ аз содироти молҳои истеъмолӣ, ки барои арзиши ашёи хоми воридкардашуда, материалҳо ва маҳсулоти комплекткунанда барои эҳтиёҷоти истеҳсолии худӣ кам карда шудааст, ба амал мебарорад.

3. Муқаррар карда шавад, ки маблағи ба муносибати додани имтиёзҳои дар бандҳои 1 ва 2 қарори мазкур пешбинишуда холимешуда, аз ҷониби корхонаҳо танҳо ба тадбирҳои ба афзун гардондани ҳаҷми истеҳсолот, васеъ гардондани номгӯ ва баланд бардоштани ба рақобаттобоварии молҳои истеъмолии истеҳсолмешуда алоқаманд равон карда мешавад.

Дар ҳолати ғайри мақсад истифода шудани маблағи аз андозситонӣ холишуда, ин маблағ дар ҳаҷми пурра бо назардошти ҷазоҳои ҷаримавии дар қонунгузории дар амалбуда пешбинишуда ба буҷа гузаронда мешавад.

4. Ба истеҳсолгарони бузурги молҳои истеъмолӣ тавсия дода шавад:

низоми фурӯши кӯтараи маҳсулоти худиро ба воситаи дистрибютерҳои расмӣ созмон диҳанд;

шабакаи мағозаҳои фирмавии умдаю чаканаро дар минтақаҳои ҷумҳурӣ, аз он ҷумла дар бозорҳои молӣ ривоҷ диҳанд.

5. Ба корхонаҳое, ки молҳои истеъмолӣ мебароранд, дар назди буҷаи давлатӣ ва бунёдҳои давлатии ғайрибуҷавии мақсаднок қарз надоранд, аз рӯи шартномаҳои консепсия ба мӯҳлати на зиёдтар аз 90 рӯз, инчунин аз рӯи шартномаҳои миёнаравӣ ва супоришот барои ба дистрибютерҳои расмии худ ва корхонаҳои умдафурӯшӣ ба фурӯхтани молҳои истеҳсолиашон рухсат дода шавад.

6. Ба бонкҳои тиҷоратӣ тавсия дода шавад, ки дар тартиби муқарраршуда дар асъори миллӣ ва хориҷӣ барои созмон додану васеъ гардондани нерӯҳои нави истеҳсоли молҳои истеъмоли халқӣ вомҳо диҳад.

7. Ба корхонаҳое, ки шир, чорвои зинда, пашм, пӯсти чорвои калони шохдору майда, меваву сабзавот ва маҳсулоти полизиро аз нав кор мекунанд, ҳуқуқи барои эҳтиёҷоти истеҳсолии худӣ ба пули нақд бевосита аз истеҳсолгарон, аҳолӣ, хоҷагиҳои фермерию деҳқонӣ ҳуқуқи тайёр кардани маҳсулоти кишоварзии дар боло зикршуда дода шавад.

Баробари ин муқаррар карда шавад, ки роҳбарони корхонаҳои азнавкоркунӣ барои мувофиқи мақсад истифода шудани маблағи пулии нақди барои хариди шир, чорвои зинда, пашм, пӯст, меваву сабзавот ва маҳсулоти полизӣ гирифташуда шахсан ҷавоб медиҳанд.

Ба Бонки марказии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шавад, ки якҷоя бо Вазорати молия, Вазорати адлия, Кумитаи давлатии андози Ҷумҳурияти Ӯзбекистон дар мӯҳлати як моҳ ба тартиби муқарраршуда Низом дар бораи тартиби аз ҷониби бонкҳои тиҷоратӣ ба корхонаҳои азнавкоркард барои хариди шир, чорвои зинда, пашм, пӯсти чорвои калони шохдор ва майда, меваву сабзавот ва маҳсулоти полизӣ додани пули нақдро таҳия ва тасдиқ намояд, дар тартиби муқарраршуда дар маҳалҳо санҷидани аз ҷониби корхонаҳои азнавкоркард мувофиқи мақсад ба мақсадҳои дар боло зикршуда истифода шудани маблағи пулии нақдро ба назар гиранд.

8. Ба Вазорати адлияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шавад, ки якҷоя бо Вазорати молия, Кумитаи давлатии андози Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ва дигар вазорату идораҳои манфиатдор дар мӯҳлати як моҳ:

ба Девони Вазирон дар бораи тағйиротҳо ва иловаҳо ба қонунгузории дар амалбудаи аз қарори мазкур баромада таклифот тақдим намоянд;

ҳуҷҷатҳои меъёрии идоравиро ба қарори мазкур мувофиқ гардонанд.

9. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи ҷонишинони Нахуствазири Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Р.Азимов ва М.Усмонов гузошта шавад.

Раиси Девони Вазирон И.КАРИМОВ.

ш.Тошканд,
13 ноябри соли 2002.

18 ноябр —Рӯзи қабул гардидани Байрақи давлатии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Рамзи давлат ва миллат

Байрақи давлатии Ҷумҳурияти мустақили Ӯзбекистон қариб ёздаҳ сол боз парафшонӣ карда, ба қалбҳо фахру ғурур мебахшад. Дар дунё ягон ранг барои ошно кардани миллат чун байрақи давлатӣ имкониятро молик нест. Ва дар ин бобат қудрати байрақ ниҳоят калон аст. Ӯзбекистон аз рӯзҳои аввали истиқлолияти худ рамзҳои давлату миллат—Байрақ, Нишон, Суруди миллӣ ва Қонуни Асосии худро қабул карда, маълум кард, ки ба арсае баромадааст, ки номаш Ӯзбекистон мебошад. Ва Байрақу Нишон, Суруди миллӣ ва баъд Конститутсия дар бобати ба рӯи об баровардани сиёсати дохилаву беруна нақши калон бозиданд ва мебозанд. Маҳз онҳо намоиш медиҳанд, ки рамзи давлату миллат мебошанду аз он ҳар чӣ қадар фахру ғурур намоем, месазад.

Ба ҳамагон маълум аст, ки иҷлосияи ғайринавбатии ҳаштуми Шӯрои Олии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон даъвати дувоздаҳум 18 ноябри соли 1991 Байрақи давлатиамонро тасдиқ намуд. Ва он аз се ранг-кабуд, сафед ва сабз иборат буда, чоргӯшаро мемонад. Ва ҳар як рангу ҳилоли Аҳмар ва ситорачаҳо мазмуни ба худ хосро моликанд. Рангҳои кабуд, сафед ва сабз пеш аз ҳама аз ҷиҳати ҳаҷм ва шакл ба ҳам баробаранд. Дар байни байрақи чоркунҷаи сафед ҳошияҳои сурх ҷойгир шудаанд. Дар пасу пеши қисми болоии байрақ чоркунҷаи кабуд, дар назди даста Ҳилоли Аҳмар, яъне моҳи нав ва дар рӯ ба рӯи он дувоздаҳ ситораи панҷ қиррадор акс ёфтаанд.

Чуноне ки дар боло гуфтем, ҳар як ранг мазмуни ба худ хосеро мефаҳмонад. Аз он ҷумла ранги кабуд рамзи зиндагӣ—осмони абадӣ ва оби ҳаёт мебошад. Ранги сафед бошад, рамзи сулҳу осоиши муқаддас, покӣ, беғуборӣ, софӣ, тозагии орзуву омол ва хаёл, ифодагари зебоӣ мебошад. Ранги сабз бошад, ишора аз навшавии табиат аст. Хатҳои сурхи байрақ ин шохаҳои қудрати ҳаётист, ки дар вуҷудамон доим ҷӯш мезанад. Алқисса, осмони софи Ӯзбекистон, софдилии халқамон, ниятҳои поки он, пахтаи сафед, саҳроҳои бепоёни сабз ва табиати беғуборамон аз байрақ ҷой гирифта, ифодаи рамзии худро пайдо кардаанд. Ҳилоли Аҳмар ва дувоздаҳ ситора аз он дарак медиҳад, ки мардуми мамлакати мо ҳам ба ислом эътиқод дорад. Ду ҳошияи сурхи байрақ бошад, ишора ба таърихи пуршарафи аҷдодонамон аст, ки дар роҳи дӯстӣ ва озодӣ хун рехтаанд.

Ғояҳои бузурге, ки дар байрақи давлатиамон истифода гардидаанд, бояд аз қалбамон чуқур маъво пайдо кунанд, як умр нақш бастанашон, ба ақидаи муқаддасу азиз мубаддал гардиданашон лозим аст. Дар он сурат байрақ, ки рамзи давлату шаъну шарафи миллат аст, дар саросари ҷаҳон мағрурона парафшонӣ мекунад.

Дар айни замон ана ҳамин ифтихори миллӣ, ғурури миллӣ боварии шаҳрвандонро ба худ, ривоҷу равнақи ҷамъият қавитар мегардонад. Дар бобати бунёд кардани Ватани ободу озод, тарбия намудани авлоди ҳамаҷониба баркамол аҳамияти калон касб мекунад.

Солҳои охир дар пештоқи биноҳо, дар тадбирҳои мухталиф, тантанаҳо, кӯчаҳо, хиёбону боғҳои истироҳат, муассисаҳои таълимӣ, маҳале, ки аҳолӣ бисёр аст ва ғайра овезон карда мондани Байрақи Давлатӣ ба ҳукми анъана даромад ва он эҳтироми бузурги халқамонро нисбати рамзҳои Ватан ифода мекунад.

Дар моддаи 5 Конститутсияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон таъкид гардидааст, ки байрақ на танҳо рамзи соҳибихтиёрии давлат, балки рамзи ба худ хоси миллат ҳам ба ҳисоб меравад. Ва муносибат ба он дар Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи Байрақи Давлатии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» баён гардида, тасвири байрақ, тартиби истифодаву қоидаҳои риоя кардан ба он муфассал таъкид ёфтаанд. Аз он ҷумла, дар моддаи панҷуми қонуни мазкур дар кадом ташкилот, корхона, идора, маросим, тадбир мудом истифода бурдани байрақ возеҳу равшан номбар гардидааст. Мувофиқи моддаи ҳаштуми Қонуни мазкур байрақ мувофиқи бурҷе, ки 45 дараҷаро ҳосил мекунад, бардошта, аз замин на кам аз дуним метр баландӣ овехта шуданаш лозим.

Ҳамагон хуб медонем, ки дар замири рамзҳои давлат ифтихори миллӣ, манфиатҳои Ватану халқ ниҳон. Барои шаҳрвандони давлати мустақил аз ин рамзҳо дида дигар чизи азизу гаронбаҳо нест. Байрақ ҳам дар қатори дигар рамзҳо манбаи фахру ғурури миллӣ гардидааст. Аз ин рӯ, байрақ ҳам чун ҷузъи ҷудонопазири он рамзи давлат ва миллат мебошад.

(Паёмнигори худамон).

Ба пешвози даҳсолагии Конститутсияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Маҳсули хирадмандии сиёсӣ ва тафаккури мардум

Дар Конститутсияи аввалини давлати мустақили Ӯзбекистон дар соҳаи ҳуқуқ ва озодиҳои шаҳрвандон бисёр дигаргуниҳои мусбӣ ҷойгир шудаанд. Ҳамаи матлабҳои принсипиалии Эъломияи умумиҷаҳонии ҳуқуқҳои инсон: дахлнопазирии зиндагӣ, шахсият ва озодии инсонро ба худ гирифтааст. Шаҳрвандон ва давлат дар заминаи ҳуқуқу ӯҳдадориҳо ба ҳамдигар алоқаманд мебошанд. Ва ҳамаи ин матлабҳо дар фасли сеюми Конститутсия баён гардидаанд, ки дар ин бора дар зер нақл мекунем.

IV. Ҳуқуқҳои асосӣ, озодӣ ва ӯҳдадориҳои инсон ва шаҳрванд

Фасли мазкур, ки ҳамин тавр ном дорад, аз 7 боб, 35 модда иборат буда, ба мақоми шаҳрванд дар ҷамъият бахшида шудааст. Дар боби «Қоидаҳои умумӣ» зикр гардидааст, ки ҳамаи шаҳрвандони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон сарфи назар аз ҷинс, нажод, миллат, забон, аҳволи иҷтимоӣ, эътиқод, вазъи шахсӣ ва ҷамъиятиашон ба ҳуқуқҳо ва озодиҳои якхела соҳибанд ва дар назди қонун баробар мебошанд. Ва ин нукта ҳаминро хотиррасон мекунад, ки агар шахсе аз ин ҷиҳатҳо барои худ бартарӣ ва мавқеъ ҷӯяд, дар он сурат рафтораш бар хилофи Конститутсия мебошаду мувофиқи талабҳои қонунгузорӣ бемуҳобот ба ҷавобгарӣ кашида мешавад. Ва инро аҳли ҷамъият талаб мекунад ва агар он иҷро нагардад, дар он сурат талаби муҳими ҷамъияти ҳуқуқбунёд халалдор карда мешавад.

Моддаи мазкурро тоифаи мухталифи одамон ба таври худ талқин карданашон мумкин аст. Гуфтанашон мумкин аст, ки дар ҷамъияти мо баъзе тоифаи шаҳрвандон, аз қабили маълӯлон, иштирокдорони Ҷанги дуюми ҷаҳон, байналмилалчиён, иштирокдорони безарааргардонии садамаи Чернобил, омӯзгорон ҳастанд, ки соҳиби имтиёз мебошанд ва он магар бар хилофи Қонуни Асосӣ нест. Вале ҷумлаи охири моддаи 18-ро мутолаа кунем, дар он сурат ба саволамон ҷавоб дармеёбем: Дар он чунин сатрҳо иншо гардидаанд:

«Имтиёзҳо ва бартариҳо фақат ба қонун муқаррар карда шуда метавонанд ва бояд ба усулияти адолати иҷтимоӣ мувофиқ бошанд».

Аз ин чунин хулоса бардоштан мумкин аст: агар дар хусуси имтиёзҳо дар ягон қарору қонун сухан равад, пеш аз ҳама ба ана ҳамин талаби Конститутсия қатъан риоя намояд.

Саволи дигар ба миён меояд: сарҳади ҳуқуқ ва озодиҳо аниқ муайян гардидаанд? Ва барои ба миён омадани ин савол пеш аз ҳама калимаи «озодӣ» сабабгори асосӣ шуданаш муқаррар аст. Ва агар моддаи 20-умро бо диққат мутолиа кунем, ба он ҷавоб дармеёбем: **«Ба амал баровардани ҳуқуқҳо ва озодиҳои шаҳрванд набояд манфиатҳо, ҳуқуқҳо ва озодиҳои қонунии дигар шахсон, давлат ва ҷамъиятро вайрон кунад».** Ва сатри мазкурро дар сар хуб пухта карда, фарқияти Конститутсияи мо аз қонунҳои Асосии пештара дар чӣ буданашро бараъло ҳис мекунем. Маълум аст, ки дар Конститутсияҳои пештара манфиати давлат аз ҳама боло нишон дода шуда буд. Ва дар Қонуни Асосии давлати мустақили Ӯзбекистон аз ҳама чиз боло истодани манфиатҳои инсонро ба зудӣ ҳис мекунем.

Вале ин он маъноро надорад, ки давлат ба ҳуқуқу озодиҳои шаҳрвандон бепарво нест. Зеро ҳар як шаҳрванд дар тӯли тамоми ҳаёти худ дар зери ҳимояи давлат буданашонро набояд фаромӯш кунанд. Чунки ҳар якеашонро дар ҳолати дилхоҳ Конститутсия ва кафолатгари он Президент ҳимоя менамояд. Ва он ҳуқуқи аз ҳама волои шаҳрванд мебошаду дар моддаи 22-юм возеҳу равшан баён гардидааст:

Ҷумҳурияти Ӯзбекистон бо қонун кафолатнок кардан ва ба зери ҳимояи худ гирифтани шаҳрвандонро чӣ дар қаламрави Ҷумҳурияти Узбекистон, чӣ дар берун аз ҳудуди он кафолатнок мегардонад».

Ва ин барин сатрҳое, ки аз ҳимояи манфиатҳои инсон саршоранд, дар Конститутсияамон хеле бисёранд. Аз он ҷумла агар мағзи моддаи 24-ро «чашем», худ аз худ равшан мегардад, ки Қонуни Асосиамон пеш аз ҳама манфиатҳои инсонро ҳимоя мекунад, онро яке аз ҷиҳатҳои устувор мепиндорад:

«Ҳуқуқи ҳаёт ҳуқуқи ҷудонашавандаи ҳар як инсон мебошад. Сӯиқасд ба он ҷинояти вазнинтарин аст». Ва худ аз худ маълум мегардад, ки Қонуни Асосӣ барои ҳар як шахс неъмати бузург — ҳаётро кафолат медиҳад ё барои аз сӯиқасд нигоҳ доштани он кулли тадбирҳоро меандешад, пеш аз ҳама аз таҳдиди нобаҳангом ҳифз мекунад.

Ва шахс дар ин роҳ агар ҷиноят содир кунад, дар он сурат мувофиқи қонунгузорӣ ба ҷавобгарӣ кашида мешавад. Онро мо баробари мутолиа кардани моддаи 26-уми Конститутсия филфавр сарфаҳм меравем: **«Ҳар касе, ки барои содир кардани ҷиноят айбдор карда мешавад, ҳуқуқ дорад, ки то даме ки айби ӯ бо тартиби қонунӣ бо роҳи ошкоро дида баромадан дар суд муқаррар карда намешавад ва дар айни вақт ба ӯ барои ҳимоя кардан тамоми имкониятҳо таъмин мегардад, беайб ҳисобида мешавад».** Аз ин чунин хулоса бардоштан мумкин аст, ки шахсро то суд шудан айбдор ҳисобидан иллатест, ки аз замони салтанати пештара боқӣ мондааст.

Устувор будани манфиатҳои инсонро дар моддаи 30-уми Конститутсия бори дигар мушоҳида кардан мумкин аст. Дар он чунин зикр ёфтааст: **«Ҳамаи сохторҳои давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва шахсони мансабдори Ҷумҳурияти Ӯзбекистон вазифадор мебошанд, ки барои шаҳрвандон имконияти шиносо шуданро бо ҳуҷҷатҳо, қарорҳо ва дигар маводҳое, ки ба ҳуқуқҳо ва манфиатҳои онҳо дахл мекунанд, таъмин намоянд».**

Агар сухан дар бобати ҳуқуқ ва озодиҳои шахсии шаҳрванд равад, пеш аз ҳама аз хусуси озодии виҷдон ҳарф задан лозим меояд. Зеро Қонуни Асосӣ озодии виҷдонро кафолатнок гардондааст ва зикр намудааст, ки шахси дилхоҳ метавонад ба дине эътиқод намояд ва ё онро рад кунад. Ва инро сатрҳои зерини моддаи 31-уми Конститутсия собит мекунад: **«Озодии виҷдон барои ҳама кафолатнок карда мешавад. Ҳар кас барои озодии виҷдон, озодона эътиқод доштан ба ҳар як дин, ё эътиқод надоштан ба дин ҳуқуқ дорад. Ба иҷборан бор кардани ақидаи динӣ роҳ дода намешавад».**

Ва иҷборан бор кардани ақидаи динӣ ба чӣ оқибатҳо оварданашро мо дар мисоли мамлакатҳое мебинем, ки дар онҳо сулҳу осоиш ва мӯътадилиро мудом орзу мекунанд, вай аз тарсу бим халос шудан мақсади ягонаи онҳо гардидааст. Ва нуктаҳои дар ин бобат дар Конститутсияи мо иншогардида баробари такя кардан ба таҷрибаи давлатҳои пешқадам ва арзишҳои азалии халқи доноямон аст.

Дар бораи фасли дуюми Конститутсия сухан ронда, аз хусуси боби шашуми он, ки «Шаҳрвандӣ» ном дорад, алоҳида сухан рондан лозим меояд. Дар моддаи 21-ум таъкид гардидааст: **«Дар Ҷумҳурияти Ӯзбекистон барои тамоми қаламрави ҷумҳурият шаҳрвандии ягона муқаррар карда мешавад...»**

Ва он мувофиқи қоидаҳои аз ҷониби умум эътирофгардида таҳия гардидааст. Чунки мувофиқи он ҳар як шаҳрванд метавонад танҳо шаҳрванди як давлат гардад. Шаҳрвандиро дар давлати демократии ҳуқуқбунёд аз рӯи нишони миллӣ муайян намекунанд. Агар аз рӯи ин нишона ҳуқуқи шаҳрвандӣ дода шавад, агар мақоми ҳуқуқи инсон аз рӯи мансубияти миллӣ муайян карда шавад, дар он сурат билоҳир вай боиси номӯътадил гардидани ҷомеа мешавад. Шаҳрвандии ду давлат ин ҳолати таассуфовар аст. Ин баробар ба он аст, ки умуман соҳиби Ватан нестӣ.

Дар бобҳои «Ҳуқуқҳои сиёсӣ», «Ҳуқуқҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ» зикр гардидааст, ки шаҳрвандони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон барои чӣ бевосита ва чӣ тавассути намояндагони худ иштирок намудан дар идоракунии корҳои ҷамъият ва давлат ҳуқуқ доранд. Ин хел иштирок тавассути гузаронданиі раъйпурсиҳо ва ба таври демократӣ созмон додани мақомоти давлатӣ ба амал бароварда мешаванд. Шаҳрвандони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон барои муттаҳид гардидан ба иттифоқҳои касаба, ҳизбҳои сиёсӣ ва дигар иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, иштирок намудан дар ҳаракати оммавӣ ҳуқуқ доранд. Ҳар кас барои чӣ ба таври алоҳида ва чӣ якҷоя бо дигар шахсон ба сохторҳо ва муассисаҳои давлатӣ, ё ба намояндаи халқ тавассути мактуб бо хоҳиш ва шикоятҳо муроҷиат кардан ҳуқуқ доранд. Ҳар кас барои соҳиби моликият будан ҳуқуқ дорад. Ҳар кас барои меҳнат, барои озодона хоста гирифтани кор, барои шароити одилонаи меҳнат ва барои ҳифз карда шудан аз бекорӣ мувофиқи тартибе, ки қонунгузорӣ муқаррар кардааст, ҳуқуқ дорад. Меҳнати иҷбораи ба ғайр аз тариқи иҷрои ҷазо аз рӯи ҳукми суд, ё дигар мавридҳое, ки дар қонун пешбинӣ карда шудаанд, манъ карда мешавад. Ононе, ки мувофиқи киро кор мекунанд, барои гирифтани истироҳати музднок ҳуқуқ доранд. Мӯҳлати вақти кор, рухсатии меҳнатии музднок бо қонун муайян карда мешавад.

Ҳар кас барои таъминоти иҷтимоӣ дар айёми пирӣ, дар сурати гум кардани қобилияти меҳнат, инчунин маҳрум гардидан аз васоятгар ва дар дигар мавридҳои дар қонун пешбинӣ кардашуда ҳуқуқ дорад. Ҳар кас барои гирифтани хизмати малаканоки тиббӣ, барои таълим ҳуқуқ дорад. Ба ҳар кас озодии эҷодии илмию техникӣ, ҳуқуқи истифода бурдани дастовардҳои фарҳанг дода мешавад.

Ба саволи «Конститутсия ба ҳуқуқ ва озодиҳои инсон чӣ гуна кафолат медиҳад?» боби даҳуми он пурра ҷавоб медиҳад, ки «Кафолати ҳуқуқҳо ва озодиҳои инсон» номгузорӣ шудааст. Дар асл Қонуни Асосӣ маҷмӯи кафолатҳоест, ки ба инсон медиҳад. Давлат ҳуқуқҳо ва озодиҳои шаҳрвандонро, ки бо Конститутсия ва қонунҳо мустаҳкам карда шудаанд, таъмин менамояд. Ба ҳар кас бо суд ҳифз намудани ҳуқуқ ва озодиҳои ӯ, ҳуқуқи шикоят кардан ба суд аз болои амалиёти ғайриқонунии мақомоти давлатӣ, шахсони мансабдор, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ кафолатнок гардонда мешавад.

Агар сухан дар бораи ҳимояи иҷтимоӣ равад, филфавр моддаҳои 45 ва 46-умро гирифтан мумкин аст, ки ба ин зайл аст:

«Ҳуқуқҳои ноболиғон, шахсони ба меҳнат ноқобил ва куҳансолони якка дар зери ҳимояи давлат мебошанд». «Занон ва мардон ҳуқуқи баробарро соҳибанд».

Як даст бесадост мегӯяд халқи доноямон. Аз ин рӯ Қонуни Асосиамон ба ҳар яки мо кафолатҳои заруриро дар бораи ҳуқуқу озодиҳоямон додааст. Пас ҷавобан ба он вазифаи шаҳрвандон дар ин бобат аз чӣ иборат аст? Ва вазифаҳои шаҳрвандон дар моддаҳои 47-52-уми боби XI возеҳу равшан баён гардидаанд.

Пеш аз ҳама шаҳрвандон ӯҳдадор ҳастанд, ки ба Конститутсия ва қонунҳо риоя кунанд, ҳуқуқҳо ва озодиҳо, шаъну шарафи дигар одамонро эҳтиром намоянд. Ва қатъан риоя намудан ба он то чӣ андоза муҳити мусоидеро ба вуҷуд меоварад, ки он минбаъд дар бобати ба иҷро расондани вазифаҳои зарурӣ—мероси таърихӣ, маънавӣ ва фарҳангии халқи Ӯзбекистонро эҳтиёт кунанд, ба муҳити атрофи табиат эҳтиёткорона муносибат кунанд, андозҳо ва пардохтҳои маҳаллии дар қонун муқарраршударо диҳанд ва ғайра нақши калоне мебозад. Яке аз вазифаи муқаддаси ҳар як шаҳрванди Ӯзбекистон ҳифзи Ватани хеш мебошад ва аз ин рӯ шаҳрвандон вазифадор мебошанд, ки мувофиқи тартибе, ки дар қонун муқаррар карда шудааст, хизмати ҳарбӣ ва ё муқобилро иҷро намоянд.

Ва иҷрои ана ҳамин вазифаҳо пеш аз ҳама қудрат ва салоҳияти Ватани мо, Ӯзбекистонро афзун мегардонад. Зеро Конститутсияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ҳар яки моро ба ин даъват месозад.

Алқисса, шаҳрвандони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон новобаста ба аслу насаб, нажод, миллият ва дигар хусусиятҳо баробарҳуқуқанд. Конститутсияи мо ба эҳтироми забон, анъанот, урфу одати тамоми миллату халқиятҳо кафолат медиҳад, ки намояндагони он шаҳрвандони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон мебошанд.

Т.ЭҲСОН.

Фазилатҳои миллӣ—неъмати бебаҳо

Ростгӯӣ ва ҳалолӣ

Бисёр арзиш ва фазилатҳои халқи ӯзбек ба оламиён манзур гаштааст. Яке аз он фазилатҳо ҳалолӣ ва ростгӯӣ аст.

Ростгӯӣ ва ҳалолӣ аз қадриятҳоест, ки дар хун, қалб ва идроки халқамон мавқеъ ёфта, аз авлод ба авлод ба ҳайси мероси тиллоӣ мегузарад.

Ростгӯӣ ба форсию тоҷикӣ маънии дуруст, рост гап заданро дорад, ҳалолӣ бошад, бо арабӣ маънии боигарии бо араќи ҷабин рӯёндашударо ифода менамояд. Дар олами фонӣ ҳар як инсони солимақл, ки ҳаёти хушбахтона гузарондан мехоҳад, бояд ҳалол меҳнат кунад ва ростгӯ бошад. Дурӯғгӯӣ бошад, натиҷаи камфаросатӣ, тарбияти дуруст нагирифтан, эҳсос накардани муқаррарии оқибатҳои ногувор доштани он аст. Чунки умри дурӯғ кӯтоҳ аст. Он куҷое нагурезад, ҳақиқат онро дарёфта саркӯб мекунад. Ҳақиқат аз болои дурӯғ ғалаба мекунад.

Дар бозори Чорсу мафҳуме роиҷ аст бо номи савдои ҳалол. Фурӯшгар ва харидор аз якдигар ризоият мепурсанд. Тоҷире, ки бо роҳи каҷ неъмат андӯхтааст, бо душворӣ ҷон таслим мекардааст. Дурӯғ ва ҳаром он қадар хосияти бад доранд, ки дар ривояти халқ гуфта мешавад: он ё ба фарзандат мезанад ё ба давлатат. Хулоса, ҳаромхӯрӣ, фиреб инсонро бадбахт мекунад. Дар дунёи гузаро бехтараш ҳалол меҳнат кунем ва ростгӯ бошем.

Мирзоалӣ Ҳоҷиев ном ёзнае доштам, ки иштирокдори ҷанги ҷаҳонӣ буд. Раҳматӣ ҳангоми истироҳат дар яке аз скамейкаҳои боғи шаҳрӣ бастае дармеёбад, ки пури пул буд. Ба қишлоқ бармегардад ва аз паи ёфтани соҳиби он мешавад. Меёбад ва ба соҳиби пул чизи амонатро месупорад. Ба ин гуна ҳодиса бовар кардан душвор, вале он ҳақиқат аст. Онҳое, ки имону эътиқоди мустаҳкам доранд, соҳиби ҳамин гуна дили поку ҳалол низ ҳастанд.

Фарзанди инсон каззоб, тамаъгир ва муттаҳам тавлид намеёбад. Хулқи хуб ё бад маҳсули муҳит ва тарбия мебошад. Тарбия нахуст аз оила оғоз меёбад.

Б таъбири сарвари мамлакатамон, модоме табиат ва феълу атвори инсон дар кӯдакиаш шакл меёбад, ҷаҳонбинии миллӣ низ бо шири модар ба вуҷуди фарзанд ворид мегардад. Ростгӯӣ, ҳалолӣ, ақлу идрок, меҳру мурувват ва таҷрибаи волидон ба авлоди ҷавон мегузарад.

Ҷавонҳои зиёде дар кӯю гузарҳо, бе он ки хонанд ё кор кунанд, вақти худро беҳуда мегузаронанд. Бояд ба тарбияи насли ҷавон эътиборро пурзӯр намоем. Ҷавононояндаи моянд. Ба зеҳну шуури онҳо одамият, ростгӯӣ ва покӣ барин фазилатҳоро амиқтар ҷогузин созем.

Идрок чӣ тавр бошад, ахлоқ низ ҳамон гуна аст.

Убайдулло БОЗОРОВ,
дотсент, номзади илми фалсафа

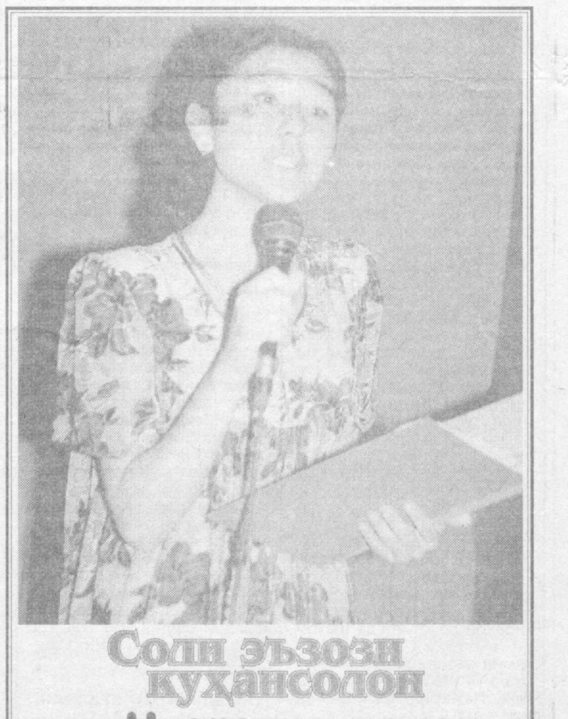

Соли эъзози куҳансолон

«Ҷаннат зери пои модарон аст»

Дар Қасри Санъати шаҳри Чуст бахшида ба Соли эъзози кӯҳансолон «Модарарӯсам—модарам—арӯсам духтарам» ном тадбир барпо гардид. Дар он гурӯҳи модарарӯсони ибратноке, ки солҳои тӯлонӣ якчанд фарзандро тарбия карда, соҳиби чанд арӯсу домод ва набераву абераанд, таҳти унвони «Ҷаннат зери пои модарон аст» иштирок карданд.

Пас аз шиносоии иштирокчиён аз тарафи баранда Садоқат Ҳакимова аз деҳа ва маҳаллаҳои шаҳру ноҳияи Чуст, аз ҷумла деҳаҳои Олмос Аммабӣ момо Тиллоева, Ҳисорак Марҳаматҷон момо Ҳусанова, Тепақӯрғон Машраббӣ момо Назирова, маҳаллаҳои Пансада Қаноатҷон ҳоҷӣ момо Абдураҳимова, Сероб Файзихон момо Эгамбердиева, Гулистон Раънохон момо Ниёзоваҳоро тамошобинон бо чапакзаниҳои бардавом пешвоз гирифтанд.

Онҳо ба саволҳои ғайричашмдошт аз рӯи таҷрибаи бои бисёрсолаашон ҷавоб гардониданд. Ҳамаи ҷамъомадагон аз тадбир бо таассуротҳои калон баргаштанд.

Ҷонишини ҳокими ноҳия, раиси кумитаи занону-духтарони ноҳия Моҳира Ҳайдарова иштирокчиёнро табрику таҳният гуфта, бо тӯҳфаҳои хотиравии ҳокимият сарфароз гардонид.

А.МУРОДОВ.

Дар аксҳо: 1. Баранда **Садоқат Ҳакимова**. **2.** Гурӯҳи иштирокчиён.

Суратгир муаллиф.

Оила—асоси ҷамъият ва давлат

Омили инсонӣ, ченаки инсонӣ билохир самти асосӣ ва натиҷанокии ислоҳотеро муайян мекунад, ки ба рӯи об бароварда мешавад. Чуноне ки Президенти мамлакатамон Ислом Каримов дар маърӯзаи хеш дар иҷлосияи нӯҳуми Олий Маҷлис даъвати дуюм баён карданд, омили инсонӣ, ченаки инсонӣ яке аз самти устувори рушди иҷтимоиву иқтисодӣ ва сиёсии ҷамъиятамон ба ҳисоб меравад. Дар раванди мазкур такмил ёфтани шахсияти инсон бояд чунин арзишҳо, аз қабили маънавият, аҳлоқ ва маърифат мақоми асосиро ишғол намоянд. Бешак, марҳалаи аввали ба вуҷуд овардани шахсият оила мебошад, ки дар асосҳои муносибатҳои байниҳамдигарии одамон ба якдигар, бо ҷамъият ва давлат ба вуҷуд оварда мешавад. Ба ҳамин муносибат Маркази омӯзиши афкори ҷамъиятии «Ижтимоий фикр» ҳамапурсиро таҳти унвони «Ҷамъият ва оила: ҷаҳони маънавӣ ва аҳлоқӣ» гузаронд. Мақсад аз он ошкор сохтан ва омӯхтани ба кадом арзишҳои пурқимат рӯ овардани шаҳрвандони Ӯзбекистон дар оила ва муносибатҳои мутақобилаи онҳо, нақши арзишҳои миллӣ ва маҳалла дар ҳаёти онҳо, ҳамчунин муайян кардани дараҷаи саводнокии ҳуқуқии аҳолӣ буд. Ҳамапурсӣ тамоми 10 вилоят, Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон ва шаҳри Тошкандро фаро гирифт. Дар он ҳам мардону ҳам занон ва ҳам шаҳриёну ҳам деҳотиён иштирок намуданд.

Ба саволи «Оилаи замонавӣ дар ҳаёти ҷамъият чӣ гуна вазифаи асосиро ба ҷо меоварад?» 47,5 фоизи пурсидашудагон ҷавоб доданд, ки вай асоси ҷамъият ва давлат ба ҳисоб меравад. 21,2 фоизи пурсидашудагон чунин ҳисобиданд, ки оила ба таҳкими мӯътадилӣ ва амнияти мамлакат мусоидат мекунад. 7,8 фоизи пурсидашудагон вазифаи оиларо дар гузоштани насл муайян кардаанд.

Аҳамияти оиларо дар ҳаёти инсони ҷудогона муайян карда, пурсидашудагон ба чунин хулоса омадаанд: «вай барои идома додани насл, тавлиди кӯдак ва тарбияи онҳо (63,2 фоиз), зарур аст», «оила—қалъаи инсон аст, вай ба ӯ дилпуриро ба ҳаёт медиҳад» (28,8 фоиз), «оила барои таъмини пиронсолӣ зарур аст» (4,9 фоизи пурсидашудагон). Дар айни замон сокинони пойтахт—52,6 фоизи пурсидашудагон бештар зикр намудаанд, ки оила барои онҳо пеш аз ҳама қаср мебошад, ки барои дилпурӣ ба ҳаёт рӯҳбаландӣ мебахшад.

Муҳити дохили оила барои ба вуҷуд овардани сифатҳои шахсии ҳар як аъзояш таъсири бузург дорад ва дар раванди иҷтимоигардонии он аҳамияти калон дорад. Ба ҷуз ин муносибатҳои мутақобилаи дохили оилавӣ аз тарафи кӯдак ба хубӣ дарк карда мешаваду минбаъд дар оилаи минбаъдаи он бомуваффақият татбиқ мегардад ва ин муносибатҳо такрори худро пайдо мекунанд. Ҳамапурсӣ нишон дод, ки дар қисми зиёди оилаҳо муҳити рӯҳӣ хуб аст ва инро 79,1 фоизи пурсидашудагон тасдиқ намудаанд. Муносибатҳои мутақобила дар оиларо қариб нисфи пурсидашудагон (49,3 фоиз) дар усулияти эҳтироми байниҳамдигарӣ ва сабру таҳаммул, қариб сеяк (28,4 фоиз) дар муҳаббат ва ҳамдигарфаҳмӣ мебинанд. 8 фоизи пурсидашудагон асоси оиларо дар обрӯву эътибор ва сухани қатъии падар, 7 фоизашон дар обрӯву эътибори калонсолон ва 4,2 фоизашон дар усулияти аниқ байни аъзоёни оила тақсим кардани вазифаҳо мебинанд. Далелҳои ҳосилшуда гувоҳӣ медиҳанд, ки 44,6 фоизи пурсидашудагон иброз доштанд, ки қарори қатъиро оид ба масъалаҳои умда падар қабул мекунад. 30,9 фоиз баён кардаанд, ки қарорро дар ин бобат падару модар қабул мекунанд. 11,7 фоиз бошанд, баён кардаанд, ки он бо ризоияти байниҳамдигарӣ ҳаллу фасл мегардад. 4,8 фоизи пурсидашудагон бар онанд, ки вай ба вазъи мушаххас вобастагӣ дорад.

Аз натиҷаҳои тадқиқ маълум мегардад, ки модар бисёр вақт бо бачагон асту ба тарбияи онҳо машғул мегардад. 63,1 фоизи пурсидашудагон баён кардаанд, ки нақши модарон дар тарбияи кӯдак калон аст. 25 фоиз гуфтаанд, ки модару падар дар тарбияи кӯдак як хел нақш мебозанд. Дар айни замон аз нисф бештари пурсидашудагон баён кардаанд, ки бо тарбияи кӯдакон падару модар якҷоя машғул гарданд. Ва сеяки онҳо фикр баён кардаанд, ки тарбияи кӯдак вазифаи асосии модар аст. Нақши дигар аъзоёни оила дар тарбияи кӯдак он қадар баланд нест. Ба саволи «Волидон дар тарбияи кӯдак кадом хислатро дошта бошанд ӯ дар оянда бидуни он кӯдак аъзои комилҳуқуқи ҷамъият шуда наметвонаду ҳаёти худро бомуваффақият ба роҳ монданаш душвор аст?». Аввало 19,4 фоизи пурсидашудагон меҳнатдӯстӣ, 28,3 фоизашон ҳалолиро номбар кардаанд. Дар ин бобат ҷои сеюм насиби рушди ақлӣ, соҳиби дониши баланд будан, ҷои ҷорум бошад, муносибати боэҳтиромона ба волидон гардидааст.

Ҳамапурсӣ нишон дод, ки маҳалла дар бобати ба вуҷуд овардани маънавият ва аҳлоқ дар ҷамъиятамон нақши муҳимро мебозад. Вай дорои меъёрҳои рафтори муайяну танзимкунанда аст. Ба савол: «Шумо оё саъю кӯшишатонро бо меъёру қоидаҳое, ки дар маҳалла қабул гардидаанд, ҳатман ҳамоҳанг месозед?» 44,6 фоизи пурсидашудагон ҷавоби мусбат додаанд. 34,8 фоиз бар онанд, ки агар зарурат шавад мавридҳои ҷудогона ба ин кор даст заданашон мумкин аст. 15,8 фоиз ҷавоб додаанд, ки қатъан берун аз меъёру қоидаҳои маҳалла зиндагӣ карда метавонанд. Вале 34,6 фоизи пурсидашудагон бар онанд, ки тарзи ҳаёти оилаҳои хеш, ҷиҳатҳои муносибатҳои мутақобилаи байни аъзоёни онро ба ин меъёру қоидаҳо ҳатман мувофиқ месозанд. Ҳини амалӣ гардондани ҳамапурсӣ як қатор масъалаҳо ба омӯзиши умдагии анъанот дар ҷамъияти кунунӣ, сабабҳои ҳамеша дар арзи ҳастӣ будан ва ё гум шудани урфу одатҳо ва анъанаҳо, ҳамчунин қайд кардани идҳо бахшида шуд, ки сокинони мамлакатамон ба он диққату эътибори калон медиҳанд.

Муносибат ба анъаноти халқӣ дар саъю кӯшиши одамон ба риоя кардан ба урфу одат ва анъанот зоҳир мегардад. Натиҷаҳои ҳамапурсӣ нишон доданд, ки нисфи зиёди шаҳрвандонамон (55,2 фоиз) ҳаракат мекунанд ба анъаноти халқӣ садоқатманд бошанд, урфу одатҳоеро мунтазам риоя мекунанд, ки дар маҳали истиқоматашон ҳукм меронад. Беш аз ҷоряки пурсидашудагон урфу одатҳоро риоя мекунанд, вале на мунтазамона. 64,7 фоизи пурсидашудагон сабаби риоя кардани анъаноти халқиро дар он мебинанд, ки онҳо мероси ниёкон мебошаду онро бояд ҳифзу эҳтиёт карда, бояд ба насли оянда расонд. 11 фоизи шаҳрвандагон чунин меҳисобанд, ки ба анъанот риоя карда, бо ҳамин ба ин халқ мансуб будани худро намоиш медиҳанд. Ба ҷуз ин дар бисёр оилаҳо (43,9 фоиз) анъаноти худӣ ҳукмрон аст, ки барои таҳкими риштаҳои оилавӣ мусоидат карда, ба муносибатҳо сермазмунӣ ва самимият мебахшанд.

Дар бораи анъанот ва арзишҳои миллӣ, ҳамчунин нақши он дар муносибатҳои оилавӣ ҳарф зада, зарур аст аҳамияти махсуси идҳоро дар ҳаёти одамони кунунӣ, таъсири онҳоро ба ҳаёти дохили оилавӣ ва ҷамъиятӣ зикр намоем. Ба ҷумлаи идҳои аз ҳама маҳбуби мамлакатамон чор ид—Мустақиллик, Наврӯз, Соли нав ва идҳои динӣ шомил гардидаанд.

Дар рафти тадқиқот маълум гардид, ки қисми зиёди шаҳрвандони ҷумҳурият (85,2 фоиз) ба таърихи Ӯзбекистон майлу шавқи калон доранд. Он чиз боиси қайд аст, ки майлу шавқи сокинони деҳот нисбати шаҳриён ба таърихи Ватанамон баланд аст. Қайд кардан ҷоиз аст, ки ба ин мавзӯъ ҷавонони то синни 18-20 солае бештар майлу шавқи калон доранд, ки дар муассисаҳои таълимӣ таҳсил доранд.

Умуман ҳамапурсии иҷтимоӣ нишон дод, ки афкори ҷамъиятӣ нисбати нақшу аҳамияти оила пайваста баланд мегардад. Дар муайян кардани оилаи хушбахтона ба ҳам созгорӣ пайдо кардани омилҳои аҳлоқиву моддӣ бартарият пайдо кардааст. Аз нигоҳи аҳлоқӣ хуб тарбия кардани фарзандон дар низоми арзишҳои ҳаёти оилавӣ устуворӣ пайдо намудааст. Қисми зиёди онҳо оилаҳои худро хуб медонанд, дар ин бобат эҳтироми байниҳамдигарӣ ва сабру таҳаммул ба ҷои аввал мебарояд. Ва он чиз муҳим аст, ки демократиконӣ ҳамчун раванди иҷтимоӣ ба оила низ таъсир мерасонад. Бисёрии пурсидашудагон чунин меҳисобанд, ки қарорҳои ҳалкунандаро оид ба масъалаҳои муҳими ҳаёти оилавӣ бояд ҳам падару ҳам модар қабул кунанд, ки барои якҷоя тарбия кардани фарзандон масъул мебошанд. Натиҷаҳои тадқиқоти сотсиологии гузарондашуда аз он гувоҳӣ медиҳад, ки муассисоти оила дар ҷамъияти ӯзбекистонӣ тамоми устувориро нисбати таҳким ёфтани он пайдо кардааст.

Аз рӯи маводҳои Маркази «Ижтимоий фикр» мухбири ЎзА А.ИВАНОВА таҳия намудааст.

Як лавҳаи мусаввар

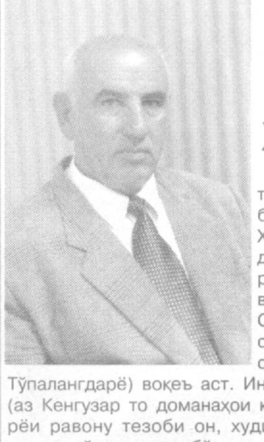

Хондиж

Хонаи истироҳатии «Хонҷиза» дар бағали кӯҳҳои Ҳисори Шодмон, аз даромадгоҳи «Дараи Ниҳон»-и тасвир кардаи устод Садриддин Айнӣ як сой (ё обканда) онсӯтар (яъне пас аз Тӯпалангдарё) воқеъ аст. Ин дараи дуру дароз (аз Кенгузар то доманаҳои кӯҳистони Чош) дарёи равону тезоби он, худи маскангоҳи одамон ва кӯҳҳои осмонбӯси дорои боигариҳои беҳамтояш, сангҳои хорою мармари сурху сафеду каб-кабудаш ҳама бо номи «Хонҷиза» ёд мешаванд.

Маънои Хонҷизаро ҳар гуна шарҳу баён мекунанд. Дар ҳар ҳол бо номи «Диж» (Қалъа) вобастагӣ дорад. Азбаски халқ бисёр чизҳоро, ҳатто обҳои санги азиму обҳои шифо бахши кӯҳсоронро бо номи Султонухону Хоҷа пайваста ёд мекунанд, ин ҷоро аввалҳо «Хондиж» ё Хондиз ва ҳоло Хонҷиз (а) мегуфтагӣ шуданд. Дар он ҷое, ки имрӯз ин истироҳатгоҳ арзи вуҷуд мекунад, як замон воқеан ҳам як қалъа (диж) мавҷуд будааст. Ҷои он ҳоло байни боғистон ва иморату хонаҳои дамгирӣ чун теппаи азим назаррабост. Дар доманаҳояш порчаҳои сафол ва хиштҳои пухта ба чашм мехӯранд. Шояд ин ҷо, воқеан ҳамзамоне манзилу маъвои хонигарие бошад. Ба кадом маъно омада бошад ҳам, ин ном ба дилу дидаи сокинонаш азиз аст.

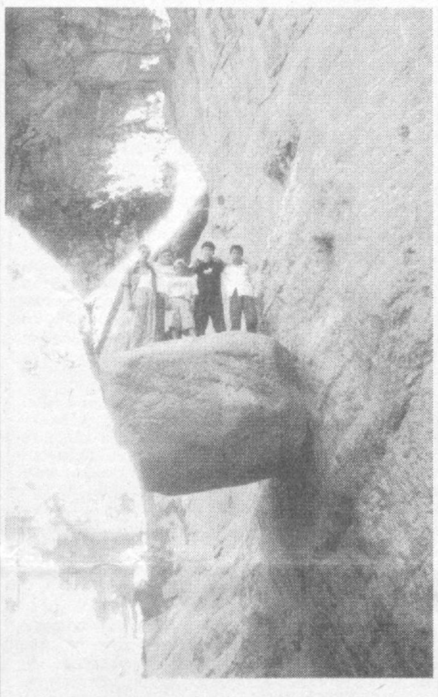

Вақте ки раҳбар устувор аст

Ба ин маскани ба чашму дил ошно ман дар миёнаҳои солҳои ҳаштодум, бо супориши «Ҳақиқати Ӯзбекистон» омада будам. Ҳамон вақт, ёдам ҳаст, ки роҳбарони ноҳия бо ифтихор мегуфтанд:

—Ин истироҳатгоҳро соли 1977 ба сохтан шурӯъ кардем;

—дар сохтмони он як ҷавони ғайратманд фаъолияти хосса нишон дод.

—Ӯ кист?-мепурсед шумо.

—Ӯ ана ҳамин ҷавонмарди ҳузарб, оқилу доно, шоиртабъ ва шеърдӯст Шавкатулло Муродуллоев аст, ки дар сурат мебинед.

Вай ҳанӯз ҳамон вақтҳо бо сохтмони 250 биноҳои ин маскан, аз нав бунёд кардани баъзе иморатҳо, тармими онҳо, таҷҳизонидани онҳо бо мизу ҷевону китобҳои гуногун зиёд давуғеҷ кард. Аз водӣ кашонда бурдани он ҳама масолеҳи сохтмон ба баландии 1200 метр аз сатҳи баҳр осон набуд. Дар асл, ба туфайли он ҷо кор сар кардани ҷустуҷӯкунандагони конҳои заминӣ ба вуҷуд омада буд, яъне 26 сол муқаддам истироҳатгоҳ ташкил ёфту Шавкатулло 15 сол директорӣ кард. Соли 1983 ӯро барои фаъолияташ раиси кумитаи маҳаллаи Сангардак таъин карданд. Пас аз он ӯро раиси хоҷагии ҷамоатии «Хонҷиза» таъин намуданд. Фаъолияти ӯ боз ҳам афзун шуд. Чунонки мардум қисса мекунанд, ки дар он ҷо биноҳои нави мактаб созонд, идораҳои маъмуриро ба ҷои нав таъмин кард, дар майдонҳои рӯи сангу тобисангҳо бештар аз 50 гектар боғу дарахтони мевадиҳанда бунёд кард, ки тавассути обҳои бо машаққат аз чашмасорон овардашуда обёрӣ мегаштанд. Ба қавле 25 гектар боғе бунёд кард дар ҳудуди хонаи истироҳат, ки аз дарахтони зардолу, чормағз, себ, гелос, нок, алмуруд иборатанд.

Бо мурури вақт роҳбарони ноҳия дигар мешуданд. Онҳо нисбат ба истироҳатгоҳ ғамхорӣ зоҳир карданӣ шуда, соли 1994 Шавкатуллоро боз ба он ҷо оварданд, ки аз моҳи августи он сол то ба имрӯз муҷиддона кор карда меояд. Рақамҳо ҳикоят мекунанд, ки дар муддати 20 соли охир дар ин истироҳатгоҳ зиёда аз 60 ҳазор кас дам гирифтааст. Ба ҳисоби миёна соле 3000-3500 кас дам мегирад. Таъмини ин қадар одамон бо оби тозаи нӯшиданӣ, таомҳои хушлаззат, меваю сабзавот, дар он гӯшаи дурдасти кӯҳистон, махсус аз роҳбар ташаббус ва ҷаҳду ҷадал тақозо дорад. Ин дар ниҳоди Шавкатулло Муродуллоев ва муовину кормандони масъулаш Лутфулло Раҳимов, Авлиёқул Ғаниев, сарошпазҳо Лутфулло Усмонову Ҳабибулло Шарофов, сарвари ошхона Насрулло Зокиров, ташкилотчии корҳои фарҳангӣ Турдихол Тағоева, барқӣ—Имомалӣ Зокиров фаровонанд. Лекин, ба қавли одамон, ба ҳаммаш сардор ҷавобгар аст. Аз ин рӯ, Шавкатулло аз субҳ то хуфтан аз паи кор медавад. Ҳама чизро баррасӣ ва назорат мекунад. Риояи тартибу интизоми ягона дар чунин ҷойҳои ҷамъиятӣ ҳунари ҳар кас не.

Таомҳо хушлаззатанд

Шумо, хонандаи азиз медонед, ки мақсад аз рафтан ба истироҳатгоҳ, албатта, тановули хӯрданиҳои хушлаззату гуворо ҳам ҳаст. Мо худ шоҳиди он шудем, ки ошпазҳои ин ҷо устои ҳақиқии кори худанд. Ошхона тоза, толор тоза, об тоза, ҳаво тоза. Дар рӯи миз ҳар субҳ гулдонҳои хушбӯ мегузоранд.

Ташкил, кашонда овардан, пухтану рӯи миз баровардани ин ҳама бо саъю ғайрат ва ҳисси масъулияти ҳамагонӣ сурат мегирад. Рӯй надодааст ҳодисае, ки боиси нохушии истеъмолкунандагони таомҳо гардида бошад. Ашхоси муаззаф дар чойхонаи дилкушое, ки рӯи теппа—қалъаи қадимӣ воқеъ аст, барои хоҳишмандон аз гӯшти гӯсфанду буз таъомҳои ҳархела мепазанд.

Нафаси боди сабо мушкфишон аст доим

Хонҷизаро дар се фасли сол қариб ҳамеша, сабзу хуррам дидан мумкин. Сабзаю себарга, ниҳолҳо, дарахтони сесад- чорсадсолаи пир нафас мекашанд, баробари онҳо одамон ҳам. Одамон аз нафаси боди сабо роҳат мебаранд. Дар сояи дарахтони дохили истироҳатгоҳ, Де(ҳ) бодом, Де(ҳ) сурх, дар зери шаршараи 40-50 метрии «Навғозӣ», гирди чашмаи оби шифои дорои таъми олтингӯгирд, ки ба узвҳои даруни инсон фоидаи зиёд доранд, садҳо одамон шину хез карда ҳис намекунанд, ки ҳавоҳои гармои июн-июл-августро чӣ гуна бо хушӣ паси сар мекунанд.

Баъд аз ними рӯз офтоб аз болои кӯҳи сурхи сангаш яшм аз мармари сурх ба пастӣ мехамбад. Сояи он тамоми истироҳатгоҳро фаро мегирад. Нури офтоб ба Дараи Хонҷиза мисли «прожектор» бо як самт равона мешавад. Агар ҳамин роҳи нурро истисно намоем, атрофи истироҳатгоҳ ҳама кӯҳҳои сарбарфалаканд, ки боқимондаҳои тарма ва пиряхҳо доранд. Он обҳо қатра-қатра шорида, ба оби чашмасорон омехта шуда, ҳамин дарёчаи доим наъразадаи Хонҷизаро ташкил мекунанд. Меҳмонони аз Тошканд, Бухоро, Самарқанд ва Фарғона омада дар таърифи манзараҳои дилфиреби Хонҷиза оҷиз монда, онро бо Шоҳимардону Хумсон барин ҷойҳои муқаддас баробар месозанд. Балки таъми оби беҳамто, ҳавои лаззати меваҷотро аз онҳо ҳам болотар мегузоранд.

Боғбони пир Фатҳулло Амонов мегӯяд, ки дар боғи паҳлӯи истироҳатгоҳ барпо кардааш чиҳил хел дарахт ҳаст, ки ҳама ниҳолҳои пайвандианд: себи хубонӣ, тоирӣ, ҷаннатон, себи сурх, дили шер (рахрах), ток, мурӯд, нок, гелос, чормағз, шаҳтут, марминҷон ва ғайраҳо. Ин ҳамаро мардум мерасонанд, мехӯранд, мефурӯшанд.

Хонҷизаро мафурӯшед!

Байни мардум ҳамин гуна гап овоза шуд. Рӯзномаи вилоятии «Сурхон тонги» бонг бардошт. Далелу рақамҳои шайъӣ оварда исбот ҳам кард, ки ин кор, яъне ба «савдои музояда» задани ин гуна маскани дамгирии одамон ғалат аст. Гап дар ин ки Федератсияи иттиҳодияиҳои касабаи ҷумҳурӣ дар барномаи (нақшаи) кории худ барои соли 2002-юм шомил намудааст, ки гӯё фаъолияти хонаи истироҳати «Хонҷиза» ҳам, мисли хонаҳои истироҳати «Марҳамат», «Косонсой», «Ниҳол», «Миракӣ» паст бошад ва гӯё ба савдо мондаианд. «Ин ҷо саҳви ҷиддие сар задааст. Набояд чунин хулоса мекарданд,—мегӯяд Шавкатулло Муродуллоев ва далелу рақам меоварад:

Мо дар муддати панҷ соли охир бештар аз 19 миллион сӯм фоидаи соф ба даст овардем, (яъне ҳамасола фоида ба даст овардем). Пас, чӣ гуна «корхонаи» моро «камдаромад» метавон шумурд?

Сарвари истироҳатгоҳ боз ба як чиз изҳори норизоӣ мекард, ки роҳбарони иттиҳодияҳои касабаи вилоят имсол ба онҳо чун фарзандони ӯгай муносибат карданд. Роҳхатҳои истироҳатгоҳи моро сари вақт барои шаҳру ноҳияҳо тақсим карда ба фурӯш нарасониданд. Аз ин рӯ худ андешамандем, ки ба дамгирандагон чандон бояду шояд хидмат нарасонда бошем. Яъне меҳоҳем, ки сифати хидматрасониро боз ҳам беҳтар намоем. Ин бидуни маблағи кофӣ муяссар намешавад.

Аҷибаш ин ки сарони Иттиҳодияҳои касабаи вилоят маблағи бештар аз 28 миллион сӯм пули роҳхатро барои соли ҷорӣ ҳанӯз ҳам ба ҳисобрақами онҳо нагузарондаанд. Агар чунин монеаҳо рух надиҳанд, ҷамоаи хонаи истироҳат метавонанд бисёр корҳоро ҷуброн намоянд, аз ҷумла роҳҳои харобу валангор кардаи селобҳо ва тармаю кӯчидани хокро ба ифоқа оваранд, то ки бехатарии ҳаракати автомобил таъмин гардад. Сифати хӯрокҳо боз ҳам беҳтар шавад; ба теъдоди бештари одамон хизмат расонда шавад.

Вақте ки сухан дар бораи ба фурӯш мондани ин маскан меравад, фикре ба сар мезанад, ки агар он ба дасти ягон бойбачаи инсофнок афтад, хуб. Худо накунад, ки ба дасти шахси ноӯҳдабарое афтида монаду вай бо таъбири Президентамон «Навашро насохта, кӯҳнаашро барбод диҳад». Дар ин ҳолат ҳар як санг, ҳар як буттаю дарахту гулгаштҳои «Хонҷиза» гӯё, «Маро мафурӯшед!» гӯён ба фиғон хоҳад омад! Зеро ин гуна манзилу маъво бебаҳост, фурӯши он мабодо, оқибат пушаймониҳо оварад.

Мухлиси истироҳатгоҳ

Ба истироҳатгоҳ аз тамоми гӯшаву канори Ӯзбекистон одамон бо ҳавас меоянд. Дирӯз аз Тошканд шахси мӯътабар Мингбоев бо духтарашон омаданд. Пештар гурӯҳи калони ҷамъияти «Нуронӣ»-ҳои вилоятамон меҳмон шуда рафтанд.

Ихлосмандтарин аз ашхос Акрам Ҷамилович Қодиров асл аз Бойсун, вале ҳоло аз ноҳияи Музработ омадааст. Ҳамроҳи хонумаш Хосият ва духтарчааш Зарнигор 26 рӯз ин ҷониб дам мегиранд. Писаронаш Хайрулло, Ҳасан, Тоҳир, Зокир дар ин муддат чаҳор бор барои хабар гирифтани падару модарандарашон омадаанд. Онҳо бо худ гӯшти гӯсфанд, харбузаю тарбуз, ангуру анҷир оварда буданд. Мо ҳамсояҳо, сарварони хонаи дамгирӣ Шавкатулло, Авлиёқул ва чанде дигарро зиёфат дод. То соатҳои яки шаб сӯҳбатро гарм доштанд. Баногоҳ аз водӣ як мошин омад. Хабаре расид, ки духтари қадраси Шавкатулло сахт бемор аст. Ӯ ба пурхатар ва ҳавлангез будани роҳҳои дараи махуф нигоҳ накарда, поён хамбид. Шабошаб рафта ӯро дар касалхона хобонда, пагоҳаш бо мошин инчунин маҳсулот барои таъмини истироҳаткунандагон баргашт. Бо ӯ Абдуғаффор Аҳмедов-сарвари хоҷагии «Дашнобод» маҳсулоти даркорӣ фиристодааст.

Шавкатулло имрӯз камгаптар буд. Аз афташ сиҳатмандии духтараш Махфират ӯро ба фикр кардан водор менамуд. Авлоду аҷдодонаш, шоирони хонҷизагӣ—домулло Юсуфи Маъюсӣ, домулло Сӯфии Ҳисорӣ, устоди он кас Сафар Халифаро ба хотир оварда, аз худоӣ таъоло мехост, ки духтараш зудтар сиҳат шавад. Ӯ як маҷмӯаи аз ашъори онон таҳия гардидаро ба дасти мо дод... Ашъори рангин, классикона.

Мо ният дорем, чанде аз намунаи ашъори онҳоро ба диққати шумо низ пешкаш бигардонем. Дар тӯли қарнҳо аз ин диёр адибон, шоирон, уламои равшанфикр низ расондаанд, ки маҳсули эҷодии онон худ рӯшангари ҳол аст.

Истад ҚОСИМЗОДА,
хабарнигори ҷамоатӣ.

а) Директори Хонаи истироҳати «Хонҷиза»-и Сариосиё Шавкатулло Муродуллоев.

б) Санги «Муаллақ»-и аз само афтода, ки дар тангнои Дараи Хонҷиза банд мондааст.

в) «Шаррамазор»-шаршараи зебоманзаре, ки 26 километр дуртар аз истироҳатгоҳ воқеъ буда, ҳар саҳар як автобус тамошогар мебарад он ҷо.

Суратҳои
Карим ШУКУРОВ.

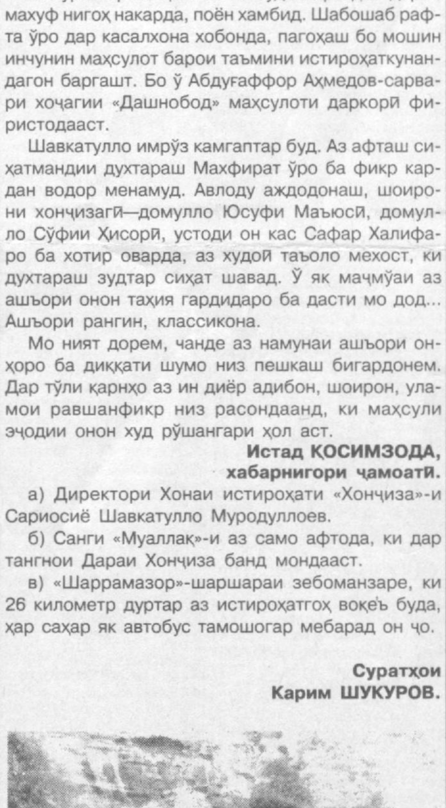

«Дунёро ба бачагон диҳем»

Аҳад Ҳасан

Соли 1935 дар деҳаи Деҳнави ноҳияи Шофиркон таваллуд ёфтааст. Баъди хатми факултети филологияи ӯзбеки Донишгоҳи давлатии Самарқанд дар мактаби зодгоҳаш ба номи А. Навоӣ аввал омӯзгорӣ, баъд директорӣ кардааст. Аз соли 1963 ин ҷониб дар редаксияи «Шофиркон ҳақиқати» аввал ҷонишини муҳаррир буд. Ҳоло сармуҳаррири ин нашрия аст.

Аъзои Иттиҳоди нависандагони Ӯзбекистон, Ходими шоистаи фарҳанги Ӯзбекистон аст.

Муаллифи (маҷмӯи ҳикояю қиссаҳо, ривоятҳо...): «Муҳаббатнинг сомон йӯли», «Чироқлар», «Қизилкум қизи», «Қайноқ қум», «Чин ҳақиқат», «Оқар дарё оқаверади», «Яхшилик уруғи», «Олтин бешик», «Юзма-юз», «Дунёни болаларга берайлик», ва «Халоскорлик» ба шумор меравад.

Баъзе ҳикояҳояш дар ҳафтаномаи «Адабиёт ва санъат», порчаҳо аз повести «Юзма-юз» («Рӯбарӯ») дар «Ҳақиқати Ӯзбекистон» дар тарҷумаи муаллифи ин сатрҳо чоп шудаанд.

Нависанда соҳиби оила, ҳашт фарзанд (чор писару чор духтар) мебошад. Писаронаш Илҳом Ҳасан (шодравон), Шавкт Ҳасан—ҳар ду ҳам нависанда ва номзади илмҳои филологиянд.

Писарони дигараш Оқил корманди шӯъбаи корҳои дохилии вилоят, Эркин-ҷонишини аввали мудири шӯъбаи таълими халқии ноҳияи Шофиркон аст.

Хонандагони арҷманд, инак чанд таълифоти Аҳад Ҳасан аз китоби «Дунёни болаларга берайлик» ба ҳукми шумо ҳавола мегардад.

Хотира

«Гуфтори бузургон-бузург аст» мегӯянд дар Шарқ. Президенти мӯҳтарамамон Ислом Каримов дар бораи дӯстии халқҳои тоҷику ӯзбек гапи ҳақро гуфтаанд.

—Ӯзбеку тоҷик дар асл як халқи бузургест, ки ба ду забон ҳарф мезананд!

Ҳақ асту рост. Риштаҳои дӯстии ин ду халқ абадист. Тақрибан бисту панҷ сол муқаддам ба Бухорои шариф аз Тоҷикистон як гурӯҳ адибон ташриф оварда буданд. Бо роҳбарии шоири шинохта шодравон Тошпӯлод Ҳамид мо эҷодкорони вилоят омодаи хизмати меҳмонон будем. Дар ёд дорам: дар ҷамъомаде, ки дар боғи ҳозираи Сомониён ба амал омада буд, меҳмонони тоҷикистонӣ дар бораи устод Ҷомӣ ва султони шеърияти туркӣ ҳазрат Навоӣ бо ҷӯшу хурӯш ҳарф зада буданд.

Он гоҳ ман аз шоири машҳур Боқӣ Раҳимзода се ҳикоят шунида будам.

Ана, яке аз онҳо:

Остонаи муборак

Ҳазрат Абдураҳмони Ҷомӣ бо номи Зиёвуддин Юсуф писари зебое дошт. Ҳар боре ки Мир Алишер ба хонаи устод Ҷомӣ ташриф меовард, Зиёвуддини дар ақлу заковат ягона ба пешвози Навоӣ мебаромад. Рӯзе Навоӣ ба остонаи устоди худ қадам гузоштаистода бо ҳазл пурсид:

—Зиёвуддин, ку бигӯ, оё хонаи шумо зебост ё ҳавлии ман?

Зиёвуддин ба меҳмони олиқадр гуфт:

—Хонаи мо зебост,ҳазрат!

—Навоӣ хушҳолона табассум карда китфони Зиёвуддинро ба оғӯш гирифт.

—Чаро? Охир худат медонӣ, хонаи ман бо қасри подшоҳ ҳамшафат аст, аз он мушку анбар ба машом мерасад.

—Гапи ҳақро гуфтед, устод, бо вуҷуди ин хонаи мо дилкашу зебост. Чунки имрӯз ба хонаи мо шумо ташриф овардаед. Аз қадами муборaки шахси покдил, покдин, поксухан, покдида (покназар), ҳусни хонадон дучандон зиёд мегардад. Ба ҷое, ки қадами шумо мерасад, як умр файз медарояд. Аз ин рӯ, имрӯз хонаи мо нисбати сарои шумо ҳазор бор дилкаштар аст.

Навоӣ Зиёвуддин Юсуфро такрор ба оғӯш гирифта, навозиш кард.

Султони орифон

Дар олами мусалмонон ибораи «Ашараи мубашшара» машҳур аст, ки мазмунаш «шахсони шарифи ба Аллоҳ наздик» мебошад.

Ҳамдиёрам Хоҷа Орифи Моҳитобон ар-Ревгарӣ аз ҷумлаи онҳост.

Аллома дар «Орифнома» ном асари худ овардаанд:

—Шоира Робияи Адвия ба муосири худ Ҳасан Басрӣ се чиз: мум (шамъ), сӯзан, мӯй фиристода эзоҳ додани мазмуни мантиқии онҳоро пурсид.

Ҳасан Басрӣ ин муаммоҳоро ҳал намуда ба шоираи араб ҷавоби зеринро фиристод:

Якум, эй бандаи мӯъмин, чун мум мулоим шав, ба сони (мисли) шамъ сӯзу оламро мунаввар соз.

Дуюм, чун сӯзан бараҳна монӣ ҳам, дигаронро пӯшон.

Сеюм, роҳи Ҳақ чун мӯ нозуку борик аст.

Ҳушёр бош, мабодо дар ин роҳ налағжӣ.

Ин ҳикматҳо ки маҳсули килки муборaки ҳазрати ар-Ревгарист, ба дидаю дилҳо сурур мебахшад.

Нур ва зулмат

Ҳазрати аллома Аҳмади Дониш фармудаанд: Дар синаи ҳар бандаи мӯъмин ду қувваи ба ҳам зид ҳаст.Яке раҳнамоӣ, дигаре шайтонӣ.

Мегӯянд, ки Аллоҳ дар олам равшанию торикиро ба ҳам омезиш дода, сипас аз таркиби он неъмати олӣ, инсонро кашф намудааст. Дар мизоҷи касе ғолибияти нур бештар зоҳир гардад, вай раҳнамоист;

Агар зулмат (торикӣ) зиёдтар омезиш ёфта бошад, шайтонӣ будааст.

Агар роҳбаладат Раҳмон бошад, савобат зиёда гардида, аз чеҳраат пайваста нур меборад. Роҳи шайтон туро ба гуноҳ ғӯта мезанонад.

Илоҳо, ба кулли бандаҳоят роҳи поки Раҳмонро насиб гардон!

Алалхусус, онҳоеро ки пайрави Раҳмонанд, Аллоҳ, мағфират месозад.

Сарфи назар аз ирқу миллату эътиқодашон (байни онҳо бегона нест) эшон чун фарзандони як падару модар муттаҳид мегарданд:

Одам Ато-падар,
Момо Ҳаво-Модар.

Худои адолат

Юнониёни қадим худои адолат Фемидаро хаёлан чунин тасаввур намудаанд: бонуи зебое, ки чашмонаш бо рӯмоли сиёҳ маҳкам баста шудааст, дар як даст шамшер дораду дар дасти дигараш тарозу. «Худо ки бошад, чаро чашмонаш бастагӣ?» дар нигоҳи аввал чунин суол аз дилам гузашт. Навиштаҷоти зери он диққатамро сӯи худ кашид:

«Дар тарозуе, ки худои адолат дар даст дорад, некию бадӣ чен карда мешавад; зани чашмбаста шиносу ношиносро рӯи хотир накарда аз болои некию бадии онҳо ҳукми адолатнок мебаровардааст. Аз ин дилам каме таскин ёфт: «Хайрият ки барои ҳама чиз сангу тарозу ҳаст: барои некӣ ҳам, барои бадӣ ҳам...

Ҳақиқат намемирад

Мегӯянд, ки қотили ҳақиқат бештар аст. Ҳамин қотилон ба вай пайваста сӯиқасд мекунанд, таҳдид меоваранд, аз истеҳком тир мепарронанд, шамшер мезананд. Вале ҳақиқатпораҳо (пораҳои шикастаи ҳақиқат) аз нав ҳақиқат шуда ташаккул (васл) меёбад, намуди аслии худро мегирад. Аз ин рӯ ҳақиқат аз байн рафт гӯён ғамгин нашавед, вай ҳаргиз намемирад.

Тухми некӣ

Аз нигоҳи ҷуғрофӣ Шофиркон дар «Роҳи абрешими бузург» воқеъ гардидааст. Дар пойтахти кӯҳнаи он қалъаи Вардонзе, ки аз Вардонхудотиён мерос аст, болои тал санги мармарини муқаддас воқеъст. Ин суханон он ҷо сабт ёфтаанд:

«Ин дунё фонист (бевафою бебақост). Одамон ба ин даҳри кӯҳан омада рафтан мегиранд. Бо вуҷуди ин некиҳои шахсони нексиришт ба сони тангаҳои тиллоии зери оби зулол пайваста медурахшанд».

Ин даъвати беғаши аҷдодон бигузор қалби неконро ҳамеша нурафшон созад. Дар сарзамини ҷаннатмаконамон Ӯзбекистон фақат тухми некӣ боровар гардад.

Тахти зарин

Замони бофта шудани ин ривоят маълум нест, вале як нӯги он ба Одаматою Момоҳаво рафта мерасад.

Мегӯянд, ки Одаматою Момоҳаво шашсад сол аз ғам озод гардида дар ҷаннат зистаанд. Як дона2 гандум сабаб шуда ногаҳон осоиштагиашон халалдор гардида онҳо ҷаннатро тарк кардаанд. Замин кашф, оила бунёд гардидааст, бачаю гача гуфтагӣ барин... рӯзҳои ноором оғоз ёфтаанд.

Ҳамин тариқа дар рӯи замин мӯъҷизаи хушдомaну (модаршӯю) келин ба вуҷуд омадааст. Аз рӯи пайдоиши ин мӯъҷиза ҳама ҳайрон мондаанд. Ба муқобили модаршӯйҳо дар рӯи замин арӯсон исён кардаанд. Парвардигори меҳрубон ба мақсади ба ифоқа (муросо) овардани хушдомaну келин ба малоик фармудааст, ки дар фарози ҷаннат тахти зарин омода созанд.

Дар пештоқи он ин суханон бо ҳарфҳои хоно сабт ёфтаанд:

«Илоҳо ин тахти тиллоӣ ба модаршӯёни ҳалиме, ки келинҳояшон аз онҳо миннатдор гардидаанд, ба арӯсони чун абрешим мулоиме (нарме) насиб кунад, ки хушдомaнашон аз онҳо сипосгузор гардидаанд!»

Бинобар маълумотҳои охирин он тахти зарин то ҳанӯз бесоҳиб будааст.

Нидо

Гуҷум аз дасти табар ба фалак нола кард:

—Вой, ҷонакам, азобам ҳад надорад. Дод, аз дасти табари бераҳм!

Аз қаъри фалак нидо омад:

—Чаро ин қадар менолӣ? Эътибор кун, дастаи табар аз худат-ку.

Дарвоқеъ, даста бегона набуд.

Ман аз бегонагон
ҳаргиз нанолам,
Ки бо мо ҳар чӣ кард,
он ошно кард.
Ҳофиз.

Аз ӯзбекӣ тарҷумаи
Амрулло АВЕЗОВ.

Гӯшаи мунаҷҷим

Нури хатарноки Моҳ

Моҳи охирини тирамоҳ дар зери ихтилофи сайёраҳои асосии соли ҷорӣ—Офтоб ва Муштарӣ, инчунин дар зери фишори ҳолатҳо ва мушкилиҳо қарор гирифтааст. Чаро?

Мураббаи Уран дар пайвастагии Офтоб бо Уторид, ки аз 12 то 18 ноябр ҷараён мегирад, шуморо метавонад аз муҳимтарин нақшаҳои корӣ ва ё мусофират барканор кунад. Ва албатта дар ин ҳангом ҳамеша ба ҳар як кас ва ҳар чиз ва хусусан ба аломатҳои сернавишт, вазъиятҳо ва ҳаводис бо эҳтиёт бархурд бояд кард.

Тирагии Моҳ бошад, дар таърихи 20 ноябр (соли 2002), ки рӯзи инъикоси рӯъё маҳсуб мегардад, хусусан дар замони пуррагии Моҳ зери фишори манфии Моҳи сиёҳ ва бурҷи вайронкори «Харчанг» ва ҷанбаи моливу моддии ҳар шахс ва ҳисобу китоби он таъсир мерасонад. Ва албатта ин замони ангезиши шавқ ба масъалаҳои таълим ва ҷорӣ намудани фанҳои нав ба ҷараёни таълим ҳам аст. Давраи 17-23 ноябр бошад, аз хиёнати қарибон, ҳаммаслакон, дӯстон, ҷанҷолҳои оилавӣ, ҳамкорон орӣ буда наметавонад. Имкон дорад дар ин давр ҷиноят дар заминаи ҷинсӣ рӯ ба афзоиш ниҳад.

Аз эҳтимол холӣ нест, ки дар кори компутер, ҷадвали парвозҳо, қаторaҳо, навъҳои гуногуни нақлиёти дигар халал афтад.

Бо назардошти ҳавои ин давр маслиҳат аст, ки шахсони мубталои бемориҳои муттасил ва пиронсолон хубтар аст, ки дар фароғат ва оромиш гузаронданд.

Тирагии Моҳ зери рақами 20 ноябри сол ин корбурди сарнавишт зери бурҷи омезиши Некӣ ва Бадӣ дар даврони сипаришавандаи Моҳӣ аст.

Олга МИРС.

TV Барномаи ҳафтаина

Аз 18 то 24 ноябр

ДУШАНБЕ 18

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Бахмал». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Таҳлилнома. 8.45, 17.55 ТВ маркет. 8.50 Телефилми «Роҳҳои оҳани Ўзбекистон». 9.10 Барои бачаҳо кинодастури «Камалак». 9.45 Ҳокимияти чорум. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Филми бадеии «Одам амфибия». 11.35 Консерт. 12.05 Тандурустӣ. 12.25 Сайёраи бачаҳо. Ғунчаҳои санъат. Телебозии «Тоҷи тиллоӣ». 13.25 Сериали «Ошин». 13.55, 16.10 Шарҳи ТВ. 14.10 Дар олами сиёсат. 14.30 Сериали «Ҷивз ва Вустер». 16.15 Спектакли «Бурҷи Улуғбек» дар иҷрои ансамбли «Тановар». 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Гавҳари қалб. 17.35 Кинотеатр. 18.10 Таронаҳои эстрадӣ. 18.30 Мулк. 18.45 Телелотереяи «Бахтли воқеа». 19.15 Як ҷуфт суруд. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Ахбори биржа ва банк. 20.30 Ахбор. 21.05 Баромади ҳунарпешагони мардумӣ. 21.30 Стандарт ва сифат. 21.45 Тўҳфаи Рамазон. 22.05 Шарофати куҳансолон. 22.25 Футболи олам. 22.45 Қисми панҷуми видеофилми «Ғори Темур». 23.05 Ахбор-дайҷест. 23.25 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Субҳи Давр. 10.00 Студияи «Авлоди нав». Телебозии «Имкон». 10.35 Футбол ҷамъ. 10.55 Шарҳи ТВ. 11.00 Як ҳафтаи Давр. 11.30 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 11.40 Филми ҳуҷҷатии «Кондорҳо». 12.30 Давр-навигариҳо. 12.45 Экран ба хурдтаракон. «Финист—сарлочин». 14.00 Рў ба рў бо оташ. 14.15 Оҳангҳои дерина. 14.25 Сериали «Саргузаштҳои зериобии командаи Касто». 15.15 Ҳафтаномаи варзиш. 15.30 Филми бадеии «Барои ҳаёт хавфнок аст». 16.55 Ба пешвози даҳсолагии Конститутсия. Озмун-азназаргузаронии «Халқи озодам—роҳи мунаввварам». Ширкати радио ва телевизиони Фарғона тақдим мекунад. 17.25 Эълони намоишҳо. 17.30 Почтаи «Авлоди нав». 17.50 Мултсериал. 18.00 Шарҳи ТВ. 18.05 Устои гулдаст. 18.25 Шуоҳои тафаккур. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Оҳангҳои дерина. 19.45 Овози ҷавонон. 20.05 Ҳамсинни деҳотиам. 20.25 Сурудҳои муҳаббат. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонҳо. 20.50 Сериали «Эсмералда». 21.25 Ҷараён. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.10 Варзиш. Интерфутбол. 23.55 Давр. 1.00 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23,5 дараҷагӣ». 17.45, 19.05, 22.00 Телегазетаи «Экспресс». 18.05 Дар роҳи сиҳҳати мардум. 18.30, 20.00, 21.10, 22.20 Пойтахт. 18.50 Варзиш ва бачаҳо. 19.25 Автонавигариҳо. 19.40 Хусусигардонӣ: давра ба давра. 20.30 Сериали «Изабеллаи азизам». 21.30 Хонаи худро, худатро нигаҳ дор ва ҳимоя кун. 22.45 Кинонигоҳ. «Ҳодисаи хушбахтона». 00.20 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

17.15 Намоишҳои ТВ Туркия. 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Вести. 18.05 Навигариҳои Евронюс. 18.20 Ҳазл аз паси ҳазл. 19.00 Консерт бахшида ба ҷашни Э.Рязанов. 21.00 Время. 21.40 Тиҷорат-ревю. 21.45 Филми бадеии «Оҷонсии «Нури моҳ». 23.30 Фабрикаи ситораҳо. 24.00 Ахбор. 00.35 Шаб ба хайр.

СЕШАНБЕ 19

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Фароштурукҳои умед». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Сеҳри соз. 9.20 Модари сиҳҳат—фарзанди солим. 9.40 Дунёи рангин. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Мулк. 10.20 Филми бадеии «Бачаи ғароиб». 11.45 Танаффуси мусиқӣ. 12.05 Барои бачаҳо «Фламинго». 12.25 Шарҳи ТВ. 12.30 Шарофати куҳансолон. 12.50 ТВ клип. 13.00 Панди падарон. 14.10 Саро ҷавониам. 14.30 Сериали «Ҷивз ва Вустер». 15.20 Интерклуб. 15.55 Ба ватанам хизмат мекунам. 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Солҳои талабагиам. 17.35 Турнири байналхалқӣ аз рўи гўштини тарзи юнону рум. 18.10 Орзуи авлоди баркамол. 18.30 Сипар. 18.45 Ҳунарпешаи мардумӣ А.Исмоилов. 19.10 Тафсилот. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 Ахбор. 21.05 Андоз ва мо. 21.20 Як ҷуфт суруд. 21.30 Видеофилми «Қисмат». 21.45 Сериали «Ошин». 22.15 Ҷаҳонбинӣ. 22.35 Қисми шашуми видеофилми «Ғори Темур». 22.55 Ахбор-дайҷест. 23.15 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоимшҳо. 9.00 Давр. 9.15 Почтаи «Авлоди нав». 9.35 Мултсериал. 9.45 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 9.55 Шарҳи ТВ. 10.00 Сериали «Эсмералда». 10.35 Тиҷорат-академия. 10.50 Ҷуғрофияи олам. 11.40 Устои гулдаст. 12.00 Экран ба хурдтаракон. 13.05 Овози ҷавонон. 13.25 Интерфутбол. 15.05 Оҳангҳои дерина. 15.15 Аз мозӣ ба оянда. 15.35 Филми бадеии «Аҷинаи Ямбуй». 17.05 Эълони намоишҳо. 17.10 Студияи «Авлоди нав». Дунё ва бачаҳо. 17.30 Мултсериал. 17.40 Шарҳи ТВ. 17.45 Сабақҳо оиди андоз. 18.00 Ҳазору як маслиҳат. 18.20 Автопатрул. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Оҳангҳои дерина. 19.55 Давр-сўҳбат. 20.05 Марди майдон. 20.25 Навоҳои ҷавонӣ. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонҳо. 20.50 Сериали «Эсмералда». 21.25 Сурудҳо дар васфи Ватан. 21.30 Овози ҷавонон. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.10 Варзиш. Нокаут. 23.35 Давр. 23.50 Сериали «Ҳудуди ҳақиқат». 00.15 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23,5 дараҷагӣ». 17.45, 19.15, 22.00 Телегазетаи «Экспресс». 18.05 Экран ба хурдтаракон «Теппагӣ». 18.30, 20.00, 21.10, 22.20 Пойтахт. 18.50 Ҳимоя. 19.35 Навоҳои суннатӣ. 20.30 Сериали «Изабеллаи азизам». 21.30 Дар бораи саёҳат. 22.45 Кинонигоҳ. «Як умр аз они туям». 00.45 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30—9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.15 Намоишҳои ТВ Туркия. 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Вести. 18.05 Навигариҳои Евронюс. 18.20 Панорамаи хандаи Е.Петросян. 13.00 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 19.55 «Қаҳрамони охирин-2». 21.00 Время. 21.40 Тиҷорат-ревю. 21.45 Хонаи ханда. 21.55 Мавҷи олмонӣ. 22.15 Консерт бо иштироки В.Леонтев. 23.30 Фабрикаи ситораҳо. 24.00 Ахбор. 00.35 Шаб ба хайр.

ЧОРШАНБЕ 20

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Камони сеҳрнок». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Олами мусиқии симфонӣ. 9.20 Ҷаҳонбинӣ. 9.40 Андешаҳои деҳот. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Сабақҳои алифбо. 10.25 Филми бадеии «Фароштуруки аввалин». 11.35 Тафсилот. 11.50 Танаффуси мусиқӣ. 12.05 Мултфилм. 12.55, 14.40 Шарҳи ТВ. 13.00 Остонааш аз тилло. 13.20, 16.05 ТВ клип. 13.30 Сериали «Ошин». 14.10 Турнири байналхалқӣ аз рўи гўштини Юнону Рум. 14.45 Орзуи авлоди баркамол. 15.15 Такягоҳ. 15.35 Футбол. «Машъал»—«Пахтакор». 16.25 Дар оилаи ягона. 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Сайёраи бачаҳо. Намоиш барои хурдтаракон. Мактубҳо-кабутарҳо. 18.10 Намоиши бадей-публисистии «Аҷаб саодат аст». 18.30 Телелотереяи «Умид». 19.00 Як ҷуфт суруд. 19.10 Мулк. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Рў ба рў. 20.30 Ахбор. 21.05 Шаби мақом. 21.30 Видеофилми «Қисмат». 21.45 Сериали «Ошин». 22.15 Тўҳфаи Рамазон. 22.35 Оинаи таърих. 22.55 Варзиш. 23.10 Ахбор-дайҷест. 23.30 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.158 Студияи «Авлоди нав». Дунё ва бачаҳо. 9.35 Мултсериал. 9.45 Давр-сўҳбат. 10.00 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.10 Шарҳи ТВ. 10.15 Сериали «Эсмералда». 10.45 Сабақҳо оиди андоз. 11.00 Дастури маърифии «Сайёраи сеюм». 11.50 Овози ҷавонон. 12.10 Варзиш. Теннис. 12.50 Телефилми «Тамокукашӣ зарари умр». 13.00 Сериали «Саргузаштҳои зериобии командаи Касто». 13.50 Сиҳҳат бошед. 14.10 Оҳангҳои дерина. 14.20 Автопатрул. 14.40 Филми мусиқии «Қалбҳои ҳамешаҷавон». 14.50 Филми бадеии «Нозукойим». 16.15 Бахшида ба пешвози 10-солагии Конститутсияи Ҷумҳурияти Ўзбекистон. Озмун-азназаргузаронии «Халқи озодам—роҳи мунаввварам». Ширкати радио ва телевизиони вилояти Хоразм тақдим мекунад. 16.45 Эълони намоишҳо. 16.15 Бозӣ кун баҷаҷон, бозӣ кун. 17.05 Студияи «Авлоди нав». Кабутари сафед. 17.25 Мултсериал. 17.35 Шарҳи ТВ. 17.40 Бачаҷон. 17.55 Тадбиркори ҷавон. 18.10 Асрори чемпион. 18.30 Каталог. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Оҳангҳои дерина. 19.45 Дастархони пурфайз. 20.00 Спортлото. 20.10 Ракурс. 20.30 Оҳангҳои тирамоҳ. 20.50, 221.25, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Эсмералда». 21.30 Овози ҷавонон». 21.50 Мероси тиллоӣ». 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.10 Интерфутбол. 23.55 Давр. 1.00 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23,5 дараҷагӣ». 19.15, 22.25 Телегазетаи «Экспресс». 18.05 Экран ба хурдтаракон. «Паки ҷасур». 18.30, 20.00, 21.10, 22.40 Пойтахт. 18.50 Меҳмонхонаи мусиқӣ. 19.35 Қалби зан. 20.30 Сериали «Изабеллаи азизам». 21.30 Мулоқоти бевоситаи «Доруҳона мешунавад». 23.05 Кинонигоҳ. Мактуби муҳаббат. 00.45 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30—9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.15 Намоишҳои ТВ Туркия. 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Вести. 18.05 Навигариҳои Евронюс. 18.20 Ҳаёти одамони аҷоиб. М.Улянов. 19.00 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 20.00 Телебозии «Рўлеткаи рус». 21.00 Время. 21.40 Тиҷорат-ревю. 21.45 Нигоҳ. 22.05 Филми бадеии «Саргузашти калони автомобили хурд». 23.30 Фабрикаи ситораҳо. 24.00 Ахбор. 00.35 Шаб ба хайр.

ПАНҶШАНБЕ 21

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Ҷазираи «Пирим». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Телефилми «Мусаввир». 9.15 Экран ба хурдтаракон. Мактубҳо кабутарҳо. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Мулк. 10.20 Филми бадеии «Себзор». 11.35 Истиқболи илму фан. 11.55 Шарҳи ТВ. 12.05 Мултфилм. 12.20 Намоиши бадей-публисистии «Аҷаб саодат аст». 12.40 ТВ клип. 12.50 Варзиш. 13.05 Шаби мақом. 13.30 Сериали «Ошин». 14.10 Намоиши бадей-публисистии «Одамони диёри озод». 14.30 Сериали «Ҷивз ва Вустер». 15.20 Моҳият. 15.40 Қисми ҳафтуми «Оинаи таърих». 16.00 Сайёраи бачаҳо. Ман ҳамчун бобоям шудан мехоҳам. Бачаҳо ва калонсолон. 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Ёди одамони хуб. 17.35 Дастури мусиқии «Роҳи сафед». 18.10 Ўзбекистон: ҷавонони асри XX1. 18.30 Телелотереяи «Яхши ният». 19.05 Намоиш бахшида ба 10-солагии Конститутсияи Ўзбекистон. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 Ахбор. 21.05 Модари сиҳҳат—фарзанди солим. 21.25 Як ҷуфт суруд. 21.35 Телемулоқот. Мусаффогии муҳити атроф. 22.15 Тўҳфаи Рамазон. 23.35 Футбол. «Дўстлик»—«Нефтчӣ». 23.25 Ахбор-дайҷест. 23.45 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав». Кабутари сафед. 9.35 Мултсериал. 9.45 Бачаҷон. 10.00 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.10 Шарҳи ТВ. 10.15 Сериали «Эсмералда». 10.45 Бозӣ кун бачаҷон, бозӣ кун. 11.00 Қитъаи варзиш. 11.25 Асрори чемпион. (русӣ). 11.45 Ракурс. 12.05 Ҷуғрофияи олам. 12.55 Овози ҷавонон. 13.15 Мулттамошо. 13.30 Интерфутбол. 15.10 Оҳангҳои дерина. 15.20 Тадбиркори ҷавон. 15.35 Қисми якуми филми бадеии «Амар, Акбар, Антонӣ». 17.00 Эълони намоишҳо. 17.05 Студияи «Авлоди нав». Майдончаи варзиш. Иди алифбо. 17.35 Мултсериал. 17.45 Шарҳи ТВ. 17.50 Огоҳ. 18.05 Маҳаллаи ман. 18.25 Дар олами табобат. 18.45 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Оҳангҳои дерина. 19.50 Давр-сўҳбат. 20.05 Мизон. 20.25 Дастури мусиқии «Ишқи ёр». 20.45, 21.20, 22.35 Эълонҳо. 20.50 Сериали «Эсмералда». 21.25 Овози ҷавонон. 21.45 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.10 Интерфутбол. 23.55 Давр. 1.00 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23,5 дараҷагӣ». 17.45, 19.05, 22.00 Телегазетаи «Экспресс». 18.05 Кафолати ҳуқуқамон. 18.30, 20.00, 21.10, 22.20 Пойтахт. 18.50 Навниҳол. 19.25 Фасли камолот. 19.45 Боэҳтиром. 20.00 Сериали «Изабеллаи азизам». 21.30 Мушоҳада. 22.45 Кинонигоҳ. «Матилда». 00.05 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30—9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.15 Намоишҳои ТВ Туркия. 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Вести. 18.05 Навигариҳои Евронюс. 18.20 Намоиши ҳаҷвии «Мо аноӣ нестем». 19.00 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 20.00 Телебозии «Ҳалқаи заиф». 21.00 Время. 21.40 Тиҷорат-ревю. 21.45 Олами вертуал. 21.55 Экспромт. 22.15 Соккерклуб. 22.35 Одамони корчаллон. 22.55 Сар то сари ҷаҳон. 23.30 Фабрикаи ситораҳо. 24.00 Ахбор. 00.35 Шаб ба хайр.

ҶУМЪА 22

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Хонобод». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Сайёраи бачаҳо. Ман ҳамчун бобоям шудан мехоҳам. Бачаҳо ва калонсолон. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Филми бадеии «Афсонаи саёҳатҳо». 11.45 Шаҳрат озода бод. 12.05 Теленовеллаи «Қарз». 12.25, 13.20 Шарҳи ТВ. 12.30 Ўзбекистон: ҷавонони асри XX1. 12.50 Сурудамон—пешкаши шумо. 13.25 Телеалманахи «Олам». 14.10 Телемулоқот. Мусаффогии муҳити атроф (такрор). 14.50 Сериали «Ҷивз ва Вустер». 15.30 Сайёраи бачаҳо. Телемусобиқаи «Фикр кун, ҷўй, ёб». Мултфилм. 16.40 Ҳунарманд. 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Манзилҳои нурафшон. 17.35 Бастакорони Ўзбекистон. 18.10 Варзиш. «Ҷавонмардони диёр». 18.25 Ривоҷ. 18.35 Саро ҷавониам. 18.50 Тафсилот. 19.05 Инсон ва қонун. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Як ҷуфт суруд. 20.30 Ахбор. 21.05 Дар олами сиёсат. 21.25 Сериали «Ошин». 21.55 Тўҳфаи Рамазон. 22.15 Гаҳвораи тиллоӣ. 22.35 Варзиш. 22.50 Ахбор-дайҷест. 23.10 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав». Майдончаи варзиш. Иди алифбо. 9.45 Мултсериал. 9.55 Давр-сўҳбат. 10.10 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.20 Шарҳи ТВ. 10.25 Сериали «Эсмералда». 10.55 Ҳазору як маслиҳат. 11.15 Экран ба хурдтаракон. Асрори сайёраи сеюм. 12.00 Мизон. 12.20 Сериали «Саргузаштҳои зериобии командаи Касто». 13.10 Овози ҷавонон. 13.30 Интерфутбол. 15.10 Оҳангҳои дерина. 15.25 Қисми дуюми филми бадеии «Амар, Акбар, Антонӣ». 17.00 Эълони намоишҳо. 17.05 Студияи «Авлоди нав». Ў кист? Ин чист? 17.25 Мултсериал. 17.35 Сурудҳои бачагии хушбахтона. 17.40 Шарҳи ТВ. 17.50 Автосалтанат. 18.05 Дар лаби ҷар. 18.20 Овози ҷавонон. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 19.40 Нигоҳи Давр. 20.00 Азизам. 20.40 Оҳангҳои дерина. 20.50, 21.25, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Эсмералда». 21.30 Мактубҳои сарбозон. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Қисми якуми филми бадеии «Санги офтобӣ». 00.10 Давр. 00.25 Варзиш. Шоҳони ринг. 00.55 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23,5 дараҷагӣ». 17.45, 19.10, 21.45 Телегазетаи «Экспресс». 18.05 Мо ва бачаҳо. 18.30, 20.00, 21.10, 22.05 Пойтахт. 18.50 Ҳамшаҳриён. 19.30 Дар хизмати мардум. 19.40 Истгоҳи фаровонӣ. 20.30 Сериали «Изабеллаи азизам». 21.30 Мавзўи долзарб. 22.30 Кинонигоҳ. «Таърихи Одри Хепберн». 00.05 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30—9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.15 Намоишҳои ТВ Туркия. 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Вести. 18.05 Навигариҳои Евронюс. 18.20 Детективи ҳуҷҷатӣ. 19.00 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 19.50 Майдони мўъҷизаҳо. 21.00 Время. 21.35 Фабрикаи ситораҳо. 22.35 Тиҷорат-ревю. 22.40 Дурдаршан. 23.05 Филми бадеии «Саду як шаб». 00.40 Ахбор. 1.05 Шаб ба хайр.

ШАНБЕ 23

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Бухоро». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Экран ба хурдтаракон. телемусобиқаи «Фикр кун, ҷўй, ёб». 9.40 Телеалманахи «Бўстони мусиқӣ». 10.00 Мултфилм. 11.20 Варзиш. «Ҷавонмардони диёр». 11.35 Гаҳвораи тиллоӣ. 11.55, 13.50 Шарҳи ТВ. 12.00 Филми бадеии «Рақси охирини ман». 13.35 Варзиш. 13.55 Телеалманахи «Маърифат». 14.15 Ҷараёни адабӣ. Нависанда ва замон. Шеър ва шуур. 14.45 Барои бачаҳо «Фламинго». 15.05 Спектакли «Одами аз осмон фуромада». 16.15 ТВ клип. 16.25 Дар оилаи ягона. 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Баромади ҳунарпеша Н.Алимахсумов. 17.40 Ба бахтамон сиҳҳат бошед. 18.00 Дар болу пари орзуҳо. 18.15 Сайёраи бачаҳо. Телешоуи «Майдончаи мўъҷизаҳо». 19.05 Олами рангин. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 Ахбор. 21.05 Телемусобиқаи «Офарин, раисҳо». 21.55 Тўҳфаи Рамазон. 22.15 Телеминиатураҳо. 22.40 Турнири ҷумҳурӣ аз рўи варзиши асптозӣ. 23.00 Ахбор-дайҷест. 23.20 Серияи якуми филми бадеии «Тоҷмаҳал». 00.35 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

7.55 Эълони намоишҳо. 8.00 Субҳи Давр. 9.00 Студияи «Авлоди нав». Ў кист? Ин чист? 9.20 Мултсериал. 9.30 Клуби бачаҳо. 9.50 Дар олами табобат. 10.10 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.20 Шарҳи ТВ. 10.25 Сериали «Эсмералда». 10.55 Нигоҳи Давр. 11.15 Огоҳ. 11.30 Варзиш. Шоҳони ринг. 12.30 Баромади таронахонони ҷавони вилоят. 12.45 Овози ҷавонон. 13.05 Сериали «Шукуфаи қалбам». 14.40 Меҳмони ғайриҷашмдошт. 15.00 Оҳангҳои дерина. 15.15 Варзиш. Теннис. 15.55 Ҳуқуқ ва қарз. 16.15 Сериали ҳуҷҷатии «Экспедитсия». 17.05 Эълони намоишҳо. 17.10 Студияи «Авлоди нав». Бекор нашин. 17.30 Мулттамошо. 17.45 Шарҳи ТВ. 17.50 Футбол ҷамъ. 18.10 Асрори тандурустӣ. 18.30 Каталог. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Оҳангҳои дерина. 19.50, 20.45, 22.35 Эълонҳо. 19.55 Сериали «Шукуфаи қалбам». 20.50 Навоҳои ҷавонӣ. 21.10 Давр-репортаж. 21.20 Оҳанграбо. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Таронаҳои шабона. 22.55 Кинотақдим. 23.15 Қисми дуюми филми бадеии «Санги офтобӣ». 00.40 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Мултчархифалак. 17.40 Ҷуғрофияи ҷаҳон. 18.10, 19.40, 21.50 Телегазетаи «Экспресс». 18.30 Афиша. 18.50 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 19.00 Пойтахт. Аз шанбе то шанбе (русӣ). 19.20 Хусусигардонӣ: давра ба давра. 20.00 Табрику муборакбод менкунем. 20.45 Ҳамчун гавҳар. 21.00 Пойтахт. Аз шанбе то шанбе. 21.20 ТВ ҷамъ. 22.10 Кинонигоҳ «Қадри оила». 00.00 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

9.00 Эълони намоишҳо. 9.05 Мусиқӣ. 9.10 Мултсеанс. 9.30 Мултфилм. 10.10 Лаззат. 10.30 Саёҳат бо табиатшинос. 11.00 Панорамаи хандаи Е.Петросян. 11.40 Навигариҳо. 11.50 Бо ҳамроҳии Т.Полонская. 12.10 Микрофони тиллоӣ. 12.40 Филми бадеии «Момоярмо баргардонед». 13.45 Видеоканали «Дўстӣ». Дар хонадони саҳӣ. Ўзбекистон—маъвои умумиамон. Умид. 17.30 Эълони намоишҳо. 17.35 Рўзонаи Британия. 17.50 Мусиқӣ. 18.15 Намоиши ҳаҷвии «Ҳазл аз паси ҳазл». 18.50 Телебозии «Кӣ миллионер шудан мехоҳад?». 19.55 «Қаҳрамони охирин-2». 21.00 Время. 21.30 Шлягер. 21.45 Олами зебои мўдҳо. 22.00 Хит-парад. 22.15 Воситаи зиндагӣ. 22.30 Воҳўрӣ бо ситора. 22.45 Навбатдории шабона. 23.00 Автострада. 23.15 Чархи панҷум. 23.30 Зарбаи дутарафа. 23.45 Ахбор. 00.15 Филми бадеии «Шиновари хурдакак». 1.50 Шаб ба хайр.

ЯКШАНБЕ 24

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Миздакхон». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35 Барои бачагон кинодастури «Камалак». 9.15 Ғароибот. 9.35 Мултфилм. 10.00 Ба ватанам хизмат мекунам. 11.00 Меҳри модар. 11.20 Телешоуи «Майдончаи мўъҷизаҳо». 12.10 Телеминиатураҳо. 12.35 Серияи якуми филми бадеии «Саргузаштҳои Шерлок Холмс ва доктор Ватсон». 13.45 Гавҳари қалб. 14.05 Қисми дуюми филми бадеии «Саргузаштҳои Шерлок Холмс ва доктор Ватсон». 15.15 Қароқалпоқнома. 15.40 «Шарҳи портрет». 16.00 Шарҳи ТВ. 16.05 Футбол. «Насаф»—«Қизилкум». 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Сайёраи бачаҳо. Ғунчаҳои санъат. Телебозии «Тоҷи тиллоӣ». 18.10 Солҳои талабагиам. 18.30 Ҳокимияти чорум. 18.45 Телелотереяи «Оқ олтин». 19.15 Як ҷуфт суруд. 19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонҳо. 19.30 Таҳлилнома. 20.05 Якшанбе ҳамроҳи шумо. 20.30 Таҳлилнома. 21.15 Телешоуи «Арўсу домод». 22.35 Тўҳфаи Рамазон. 22.55 Кинотеатр. 23.15 Қисми дуюми филми бадеии «Тоҷмаҳал». 00.30 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

7.55 Эълони намоишҳо. 8.00 Субҳи Давр. 9.00 Студияи «Авлоди нав». Бекор нашин. 9.20 Шарҳи ТВ. 9.25 Давр-репортаж. 9.35 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 9.45 Зина ба зина. 10.15 Экран ба хурдтаракон «Алиса дар мамлакати ғароибот». 11.30 Дастури ҳарбӣ-ватанпарварӣ. Марди майдон. Мактубҳои сарбозон. 12.10 Накаут. 12.35 Асрори чемпион. 12.55 Баромади ҷоизадорони мукофоти «Ниҳол». 13.10 Филми бадеии «Ҳабдаҳсолагиҳо». 14.40 Ҳамсинни деҳотиам. 15.00 Дастури маърифии «Сайёраи сеюм». 15.50 Оҳангҳои дерина. 16.00 Тилисми оила. 16.25 Сериали ҳуҷҷатии «Экспедитсия». 17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Студияи «Авлоди нав». Танаффуси калон. 17.45 Клуби бачаҳо. 18.05 Ҳафтаномаи варзиш. 18.20 Оҷун. 18.45 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр-навигариҳо. 19.15 Шарҳи ТВ. 19.20 Оҳангҳои дерина. 19.35, 20.30, 22.30 Эълонҳо. 19.40 Сериали «Шукуфаи қалбам». 20.35 А.Қурбонов месарояд. 20.55 Бозии интеллектуалии «Заковат». 21.45 Мероси тиллоӣ. 22.00 Як ҳафтаи Давр. 22.35 Шарҳи ТВ. 22.40 Таронаҳои шабона. 22.50 Қисми сеюми филми бадеии «Санги офтобӣ». 00.15 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Олами сеҳрноки афсонаҳо. 19.00, 20.40, 21.45 Телегазетаи «Экспресс». 19.20 Ҷуғрофияи олам. 19.50 Телефакт. 20.00 Табрику муборакбод мекунем. 21.00 Шарҳи Пойтахт. 21.25 Ташриф. 22.05 Кинонигоҳ. «Афсонаи тирамоҳ». 23.35 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

9.00 Эълони намоишҳо. 9.05 Мусиқӣ. 9.15 Мултсеанс. 9.30 Худ ба худ режиссёр. 10.10 Қайдҳои ғайрироҳии Д.Крилов. 10.30 Ҳангоме, ки ҳама дар хонаанд. 11.05 Мазаҳўракҳо. 11.50 Барномаи ахбору истироҳатии «Кайфият». 12.50 Забони франсавӣ. 13.15 «Фан-тайм». 13.25 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 13.35 Забони англисӣ барои шумо. 14.10 Зинат ва қимати экран. 14.35 Хусусигардонӣ: давра ба давра. 14.55 Видеоканали «Дўстӣ». Дидор. Маврид. Тўҳфаҳои Озарбойҷон. Забони куриёиро меомўзем. 18.00 Эълони намоишҳо. 18.05 Бунафша. 18.25 Пазмонӣ. 18.40 Мусиқӣ. 19.10 «Норд-Ост мо ҳамроҳи ту». 20.40 Кинопрофӣ. 21.00 Ҳафт рўз. 21.25 Дил ба дил пайванд. 21.55 Аз 7 то 70. 22.25 Табиати ҷовид. 22.35 Ҳамсиннон. 23.05 Бокс. Муштзанҳои зўртарини ҷаҳон В.Кличко—Л.Доналд. 00.05 Таҳлилнома. 0.45 Шаб ба хайр.

Ҳини ороиши маҷмўи меҳмонхона дар ноҳияи Сиёби шаҳри Самарқанд.

Аксбардор: В.ПОРТНОВ.

Футбол

Омад ёр бод

Пеш аз он ки аз хусуси талошҳои ҷоми чемпионони Осиё чанд сухан гўем, лозим ёфтем дар бораи муваффақиятҳои ҷамоаи футболбозони ҷавони ҷумҳурият низ истода гузарем. Тавре ки маълум аст, тими яккачини миллии футболбозони ҷавони мамлакат таҳти роҳбарии мураббиён Виктор Борисов ва Баҳодур Тошмуҳаммадов чандест, ки ба чемпионати ҷаҳон дар байни ҷавонон тайёрӣ дида, дар ин роҳ борҳо вохўриҳои рафиқона гузарондаанд. Дар рафти ин вохўриҳо номзади онҳое, ки шарафи ҷамоаро ҳимоя мекунанд, муайян гашта, аз имтиҳон гузаронда шуданд. Тайёрии ҳаматарафа ва корбарии дурусти мураббиёнро мусобиқаҳои тими яккачини миллии ҷавонон дар талошҳо бори дигар собит гардонданд.

Соҳиби яке аз чор роҳхати қитъа ба чемпионати Осиё гаштани ҷамоа гувоҳи он аст. Чи тавре ки маълум аст, чемпионати ҷаҳон дар байни ҷавонон моҳи марти соли 2003 дар Аморатҳои Муттаҳидаи Араб ба амал меояд. Ҷамоаи яккачини ҷавонони мо тайёриро ҳам дар Ватан ва ҳам дар Испания мегузаронанд. Хароҷати тайёрӣ ва вохўриҳои рафиқонаро дар Испания конфедератсияи осиёгии футбол ба ўҳда гирифтааст.

Дар талошҳои лигаи чемпионони Осиё «Пахтакор» дар майдони худ ҷамоаи «Ал Аҳлӣ»-и Аморатҳои Муттаҳидаи Арабро, ки дар ватани худ яке аз беҳтарин ҷамоаҳо ба ҳисоб меравад, қабул кард. Бояд таъкид кард, ки дар ҳайати ҷамоа бозингароне ҳастанд, ки дар тимҳои мамлакатҳои мухталиф бо маҳорати том тўбронӣ мекунанд. Пахтакорчиён имкониятҳои ҳарифи худро хуб омўхтаанд. Соҳибони майдон аз дақиқаҳои аввали бозӣ ҳимоячиёни меҳмононро ба саросемагӣ андохтанд. Кўшиши Ғайрат Ўтабоев ва Анвар Солиев дар қисми аввали вохўрӣ хеле самарабахш буд. Онҳо аз ҳар гўшаи майдон кўшиш мекарданд, ки тўбро ба майдончаи ҷаримавии ҳариф расонда диҳанд. Дар фурсати қулай худашон низ дарвозаи ҷамоаи «Ал Аҳлӣ»-ро ба нишон гиранд. Дар яке аз ҳуҷумҳои навбатӣ дарвозабони меҳмонон Саид Салом зарбаи Анвар Солиевро баргардонда натавонист. Шодию нишоти ононе, ки дар стадиони Пахтакор ҷамъ омада буданд, ҳадди канор набуд. Зеро ҳисоб ба ҳисоби 1:0 ба фоидаи пахтакорчиён шуд. Вале ин хурсандӣ дер тўл накашид. Аз байн фурсати чанд нагузашта дарвозабони «Пахтакор» И.Нестеров низ маҷбур шуд, ки тўби задаи бозингари меҳмонон Муҳаммад Каримиро аз тўри дарвоза гирад. Бояд гуфт, ки дар тамоми вохўрӣ аз меҳмонон М.Каримӣ, К.Себве фаъолтар буданд. Инак вазъият боз баробар гашт. Пахтакорчиён барои дар майдони худ ҷӣ тавре ки набошад ғалаба кардан талош мекарданд. Аз ин рў ҳуҷумро нисбат ба ҳимоя пурзўр гардонданд. Махсусан Зайниддин Тоҷиев, Анвар Солиев ва бахусус Гаҷкулӣ Гаҷкулиев аз ҳар лаҳзаи қулай барои ба нишон гирифтани дарвозаи меҳмонон мубориза мебурданд. Ин дафъа низ ҳамҷиҳатию сари вақт якдигарро дастгирӣ намудани пахтакорчиён ба кор омад. Баъди яке аз ҳуҷумҳои соҳибони майдон довари вохўрӣ Б.Сундараҷ (Ҳиндустон) тўби кунҷиро муайян кард. Онро Сарвар Ҷаъфаров моҳирона ба ҷо овард. Ў тўбро бо Г.Гаҷкулиев, ки дар майдони ҷаримавии меҳмонон дар вазъияти қулай меистод, расонд. Вай фурсатро ғанимат донис-та, дарвозаро бехато ба нишон гирифт...

Бозингарони «Ал Аҳлӣ» низ аз аноиҳо набуданашонро нишон доданд. Дар рафти мусобиқа ҳимоячиёни «Пахтакор», ки онҳо низ баҳри ба нишон гирифтани дарвоза талош доштанд, саросема шуда пеши роҳи бозингари меҳмонон Ҳасан Алӣ Иброҳимро дошта натавонистанд. Боз ҳисоб баробар шуд. Вале пахтакорчиён рўҳафтода нашуданд, баръакс, ҳар як аъзои ҷамоа кўшиш дошт, ки дарвозаи ҳарифро ба нишон гирифта, соҳиби холи зарурӣ гардад. Ҳимоячиёни меҳмонон пеши по хўрда, ба бозингарони мо имкон доданд, ки ба майдончаи ҷаримавӣ дароянд. Дар натиҷаи ин яке аз бозингарони беҳтарини «Пахтакор» Л.Кошелев дарвозаи меҳмононро ба нишон гирифтанӣ шуд. Вале дарвозабон бо азобе тўби ў задаро баргардонд. Дар ин фурсат Зайниддин Тоҷиев, ки дар майдони ҷаримавии меҳмонон ҳозиру нозир буд, тўбро ба осонӣ ба дарвоза даровард. Ҳамин тариқ, вохўрии навбатӣ ба ҳисоби 3:2 ба фоидаи «Пахтакор» анҷом ёфт. Акнун пахтакорчиён меҳмони ҷамоаи «Ал Аҳлӣ» хоҳанд шуд.

Дар айни вақт ҷамоаи «Нефтчӣ» ҳам, ки барои дар минтақаи худ аз сафи 4 тими беҳтарин ҷой гирифтан мубориза мебарад, дар талошҳо иштирок дорад. Дар мусобиқаҳои навбатии ҷоми чемпионони Осиё футболбозони Фарғона дар Теҳрон бо ҷамоаи «Истиқлол», ки яке аз зўртарин тимҳои Эрон мебошад, қувва озмуданд. Соҳибони майдон ба ҳисоби минималӣ 1:0 «Нефтчӣ»-ро мағлуб сохтанд.

Инак, кадоме аз ҷамоаҳо дар минтақаи худ соҳиби роҳнома ба чемпионати ҷаҳон мегардад, мусобиқаҳои дар пешистода муайян мекунад. Мо дар навбати худ ба ҷамоаҳои ҳам ҷавонон ва ҳам «Пахтакор»-у «Нефтчӣ» дар талошҳои байналхалқӣ бурдбориҳо таманно карда, умедворем, ки онҳо шўҳрати футболи ўзбекро дар талошҳои калони байналхалқӣ боло хоҳанд бардошт.

О.ТОҲИР.

Оё шумо медонед?

Ҷаҳандаҳо. Зиёд ба назар расидааст, ки пума ва ё бабрҳои африқоӣ ба дарахтони то 5,5 метр баланд ҷаҳида баромада метавонанд. Кенгуру бошад, ҳангоми таъқибшавӣ аз дарахту чўбҳои хобидаи баландиаш 3 метр ҷаҳида мегузарад.

***

Ширхори тезгард. Бабр дар масоҳати кўтоҳ то 110 км.соат метавонад суръаташро афзояд. Дар масоҳати аз он бештар оҳу 1,6 км.-ро бо суръати 67 км.соат тай менамояд. Як сар аз чунин оҳу ҳатто 183 километрро дар 98 км.соат пушти сар кардааст. Аспи бодпо қодир аст, ки соате то 70 км.соат тозад.

***

Сангпуштҳаракат. Танбалҳои сеангушта дақиқае 2 метр пеш меравад. Дар танаи дарахт бошад, каме зудтар—3 метрро дар як дақиқа ақиб мегузоранд. Агар фарёди бачаи худро шунида оча ба сўи он «шитобад», дар ҳар дақиқа 4 метр масофаро мепўяд.

***

Бузургҷуссатарин ҳайвони Замин. Фили нари африқоӣ то 3,8 метр расидааст. Аз нўги хартумаш то думаш даҳ метр ва вазнаш 10,8 тонна мебошад.

***

Хурдтарин ширхорҳои хушкигард. Дарозии этруси заминков аз сар то дум 6-8 см. мебошад. Фақат думаш 2,5 см. буда, вазни онҳо 1,5-2,5 грамм аст.

***

Одамхўрони оилаи гурбаҳо. Як паланг, ки соли 1911 онро парондаанд, дар зарфи ҳашт сол дар Непал ва Кумаон 437 одамро даррондааст. Бабре дар Панадр (Ҳиндустон) 400 касро нобуд кардааст.

***

Баландтарин ҳайвон. Гови ваҳшии нар то 5 метр қад дорад, аммо маълумоте ҳаст, ки баъзе аз онҳо то 7 метр низ расидаанд. Аниқтарин маълумот он аст, ки бузургтарини гови ваҳшӣ шаш метр чен карда шудааст. Он дар боғи ҳайвоноти «Честер зоо»-и Инглистон ба сар мебурдааст.

***

Насли аз ҳама зиёд. Тенреки модинаи муқаррарӣ, ки дар Мадагаскар иқомат дорад, то 32-33 сар бача мезояд.

***

Дарозумрони ширхор. Филҳои африқоӣ 70 сол ва ҳатто баъзе аз онҳо 80 сол умр мебинанд.

***

Дароздтарин шох. Чунин шох хоси носороги сафеди африқоӣ мебошад, ки то 158 см. мерасад. Ҳикояҳои сайёҳон дар хусуси чунин шохдорони бузург эҳтимол асосе барои афсонаҳои мавҷудоти якшоха гардида бошад.

***

Хатарноктарин мушҳои паррон. Мушҳои паррон—вампирҳо, ки дар ҳора (тропика)-и Амрико дуҷор меоянд, сарчашмаи бисёр бемориҳо мебошанд. Вақте ки хуни лукмаҳои худро мемакад, онро дар навбати худ ба дигар мавҷудот мебарад. Дар Америкои Лотинӣ аз бемории ҳорӣ, ки барандаи он муши паррон мебошад, соле то миллион сар ҳайвон мемирад. Аз асари ин беморӣ инсонҳо ҳам қурбон мешаванд.

***

Рамаи калонтарин. Дар асри нуздаҳ рамаи бузурги ғизолҳои спрингбоков иборат аз 100 миллион сар дар ҷустуҷўи ғизо сарҷамъ ҳаракат кардаанд. Мегўянд, ки танҳо чунин як рама дар паҳнои 24 км. паҳн шуда, пеши он аз ақибаш 150 км. дур будааст.

***

Ширхорҳои хурди паррон. Муши паррони таиландӣ ҳангоми боз намудани болҳои худ онҳо то 160 мм. расида, тўли бадани он аз 29 то 33 мм. ва вазнаш 2 граммро ташкил медиҳад.

Ҳайати идораи рўзномаи «Овози тоҷик» ба академик Шавкат Воҳидов нисбати фавти ҳамсараш **АКРАМОВА Дилбар** ҳамдардии амиқ изҳор намуда, ба ў ва наздиконаш аз даргоҳи худованд сабри ҷамил металабад.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Эсон Турдиқулов.

Рўзнома ҳафтае ду маротиба: рўзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.

Рўзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рўзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ўзбекистон номнавис гардидааст. Тартиби номнависшуда № 16. Г - 1041.
Теъдоди чоп 3000.

Ҳисоби сурати мо дар бонк: Х/С 20212000800101767001, МФО 00423. Шуъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррири навбатдор: Т.ОЛИМБОЕВ.
Мусаҳҳеҳон: Ф. ДОНИЁРОВА, Ҳ. КАМОЛИДДИНОВА.
Саҳифабанд: Х. ТЎХТАЕВА.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кўчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шуъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кўчаи Буюк Турон, хонаи 41.